ЖИТТЯ СЛОВО

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК — Ukrainian weekly

Life and Word

ТОРОНТО, ОНТ., 28 БЕРЕЗНЯ 1983. ЧИСЛО 13 (875) РІК XIX. TORONTO, ONT., MARCH 28, 1983. NO. 13 (875) VOL. XIX.

ЖІНКИ В БОРОТЬБІ ЗА МИР І РІВНОПРАВНІСТЬ

Тисячі жінок з різних країн світу під антивоєнними лозунгами пройшли 8 березня — в день Міжнародного жіночого дня — вулицями Брюсселя, столиці Бельгії. Їх демонстрація завершила конференцію представників прогресивних жіночих організацій з країн Європи, Америки, з Австралії і Нової Зеландії, яка проходила в Брюсселі. Вона була присвячена проблемам забезпечення миру у світі.

«Не дамо зірвати мир!», «Ні — новим ядерним ракетам в Європі!», «В гонці озброєнь не буде переможців!» — такі слова були начертані на десятках плакатів і транспарантів, які несли учасниці демонстрації.

На яскравому і хвилюючому мітингу після демонстрації з промовами виступили керівниці провідних жіночих організацій з Бельгії, Сполучених Штатів Америки, Федеративної Республіки Німеччини, Великобританії, Франції і інших країн, представниці міжнародних союзів жінок.

— Ми зібрались тут, в Брюсселі, щоб на увесь голос заявити про свою вимогу припинити гонку ядерних озброєнь. Ми вимагаємо від урядів усіх країн прийняти заходи для зміцнення миру і безпеки на планеті, — говорила з трибуни на площі Роже Ідит Баллантайн, генеральний секретар Міжнародної ліги жінок за мир і свободу. «Ми вимагаємо миру!» — скандували учасники мітингу.

В маніфестації взяли участь понад двох тисяч жінок з багатьох країн.

Після конференції і демонстрації делегації жінок з різних країн відвідали штаб-квартиру НАТО, щоб заявити про свою незгоду з планами розміщення в Європі нових американських ядерних ракет. Вони також побували в посольствах п'яти ядерних держав, закликали їх керівників до роззброєння, знищення запасів зброї масового знищення, зміцнення миру і безпеки на нашій планеті.

Демонстрації жінок в Канаді

З відзначенням Міжнародного жіночого дня 8 Березня тисячі жінок Канади взяли участь в демонстраціях і мітингах по містах країни, домагаючись рівноправності, задоволення життєвих потреб жінок і їхніх сімей, припинення гонки озброєнь і щоб уряд Канади діяв за мир. Учасники демонстрацій вимагали не дозволити випробувань американських «крилатих ракет» на території Канади.

В демонстрації в Торонто взяли участь понад 6,000 людей. Це була одна з найбільших таких демонстрацій в Торонто. Вона була організована коаліцією різних жіночих організацій.

В демонстрації в Монтреалі взяло участь 7,000 людей. З жінками в демонстрації йшли чоловіки і діти.

Демонстрації жінок відбулися в Вінніпегу, Венкувері, Едмонтоні й інших містах.

БОЇ В САЛЬВАДОРІ

Сальвадорський партизанський фронт ім. Фарабундо Марті завдав удару урядовим військам гарнізону в Гірога, де знаходиться найбільший цукровий завод в країні. Ворог втратив 17 солдатів вбитими.

У понеділок 14 березня Сальвадор був без електрики 18 годин, в результаті саботажу партизанів високовольних електричних веж в департаменті Чанатон.

Головна електрична лінія, яка зазнала пошкодження, знаходиться недалеко Сінко Де Новембре гідроелектричної станції. В результаті затемнення в столиці країни створився транспортний хаос.

Командування головних режимних військ заявило, що воно почало великомасштабну протипартизанську операцію в Кускаклен і Каванья департаментах. Понад тисячу солдат беруть участь в цій операції.

Два шведські журналісти передані їхньому посольству у Сан Сальвадорі. Вони перебували кілька тижнів в партизанському таборі недалеко Сан Павльо Укіно. Обидва журналісти пройшли жорстокі допитування режимним військовим начальником.

РАДЯНСЬКО—КИТАЙСЬКІ ПОЛІТИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

До Москви 27 лютого для проведення радянсько-китайських політичних консультацій прибув спеціальний представник уряду Китайської Народної Республіки, заступник міністра закордонних справ Дзян Сікін. Його супроводжує група радників та експертів.

Черговий тур радянсько-китайських політичних консультацій почався 1 березня.

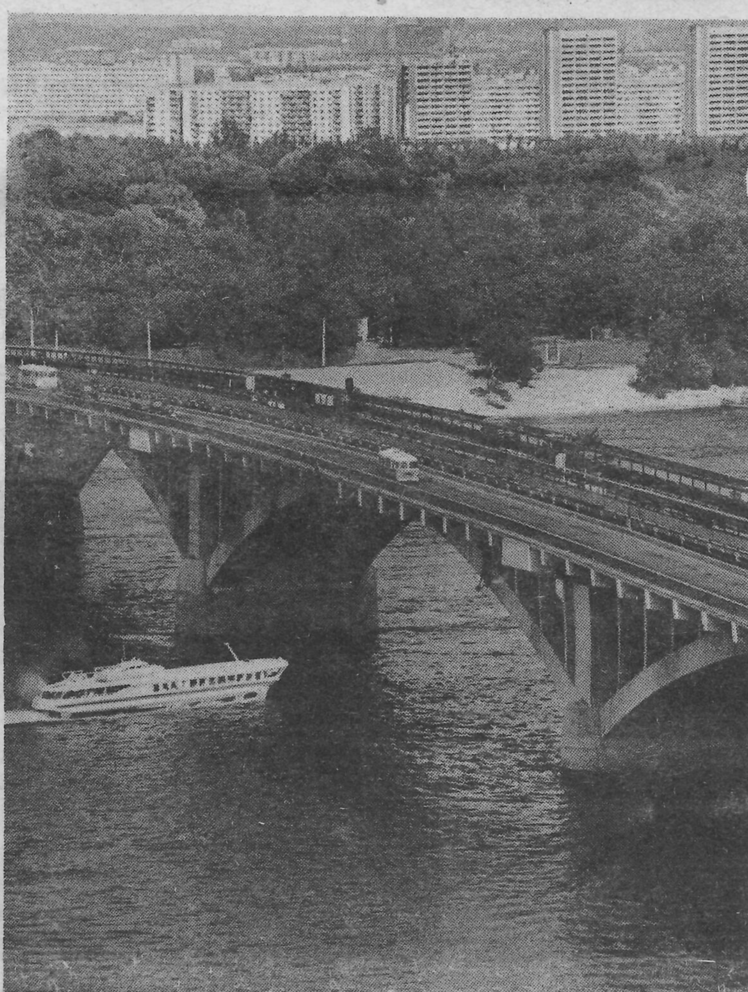
РІШЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ПОЗАБЛОКОВИХ КРАЇН

Конференція позаблокових країн на найвищому рівні у Делі схвалила створення пулу інформаційних агентств, мета якого протистояти тенденційному висвітленню справ у позаблокових країнах і національно-визвольних рухах західними засобами інформацій.

Як заявив генеральний директор ЮНЕСКО, позаблокові держави сповнені рішучості вносити вклад у розв'язання міжнародних проблем. Вони занепокоєні гонкою озброєнь, в тому числі ядерних, нагромадженням хімічної та бактеріологічної зброї.

УХИЛЯЮТЬСЯ ВІД ДІАЛОГУ ПО ПИТАННЯХ МИРУ

Московська газета «Известия» пише про недалекоглядність відмови країн АСЕАН вести діалог із В'єтнамом, Лаосом і Кампучією. На недавній нараді у В'єнтьяні ці три держави Індокитаю підтвердили готовність укласти договір про ненапад з Китаєм і країнами АСЕАН, і обговорити регіональні проблеми на міжнародній конференції. Проте АСЕАН ухиляється від діалогу по питаннях миру і стабільності в Південно-Східній Азії.

Міст метрополітену через Дніпро. На другому плані — Русанівка — один з нових житлових масивів Києва.

Картини Василя Курилика в парламенті в Оттаві

24 лютого в парламенті в Оттаві відкрито постійну виставку панно-фрескової композиції шістьох картин під назвою «Український піонер» видатного українсько-канадського художника Василя Курилика. Виставку встановлено в парламенті в кімнаті Залізничного комітету — Railway Committee Room.

На відкритті виставки були присутні міністр по багатокультурності Джим Флемінг, міністр публічних робіт Ромео ЛеБланк, дружина Василя Курилика Джін з двома синами і донькою і матір Василя Курилика — Марія Курилик.

Серію шістьох панно-фресковых картин офіційно прийняла спікер Палати громад Джін Сове. На відкриття виставки уряд видав спеціальну програму в трьох мовах: англійській, французькій і українській.

Композиція картин представляє ілюстровану інтерпретацію художника Василя Курилика історії української іммігpації до Канади та вклад українців в будову і розвиток Канади.

П'ять із шести панно-фресок уряд закупив з Художньої колекції Василя Курилика, а шосте панно-фреску подарували урядові власники Української художньої галереї Микола і Ольга Колянківські у Ніагара Фаллс, Онт. В галереї Колянківських знаходиться серія 160 картин Курилика «Страсті Христові». В галереї знаходились і картини В. Курилика «Український піонер».

ПРОПОНУЮТЬ ПРЕМІЮ МИРУ ЖІНКАМ-БОРЦЯМ ЗА МИР

П'ятдесят депутатів британського парламенту від лейбористської партії надіслали лист у Нобелівський комітет у Стокгольмі з пропозицією присудити премію миру жінкам містечка Грінам Комон. Ці жінки майже протягом двох років наполегливо борються проти розміщення на Британських островах американських «крилатих ракет».

ПІСЛЯ ВИБОРІВ В ФРН

У виборах у Федеративній Республіці Німеччини, які відбулися 6 березня, до влади прийшов блок правих сил — коаліція партії християнських демократів і християнсько-соціального союзу, яку очолює канцлер Гельмут Коль.

Блок християнських демократів і християнсько-соціального союзу одержав 48.8 процента голосів, що дало йому 244 місць в бундестазі (парламенті). Усіх місць в бундестазі — 498. При підтримці партії вільних демократів, яка одержала 34 місця, блок правих консервативних сил матиме більшість в бундестазі.

Соціал-демократична партія, яка була при владі 13 років, втратила 25 місць і має тепер 193 місця, стала опозицією в бундестазі.

Вибори позначилися і тим, що нове політичне об'єднання — партія «зелених», яка виступає з програмою охорони навколишнього середовище і проти розміщення американських ядерних ракет на території Федеративної Республіки Німеччини, одержала 5.6 процента голосів, що дало їй 27 місць в бундестазі. Керівники цієї партії заявили, що будуть ставити рішучий опір розміщенню американських ядерних ракет в ФРН.

Християнські демократи і християнсько-соціальний союз використовували у своїй виборчій кампанії тяжкий економічний стан і велике безробіття в Західній Німеччині, за що винували урядування соціал-демократів. Вони проводили свою кампанію під лозунгом «Голосуйте за еконмічне піднесення», обіцяючи оживлення економіки, збільшення робочих місць і зменшення безробіття. Чимало виборців рішили «попробувати щастя» з «християнами» з надією, що вони зможуть можливо принести якесь економічне поліпшення.

Виступаючи в Бонні після виборів, канцлер Гельмут Коль заявив, що вважає вислід виборів «ясним мандатом» на продовження політики «тісного союзу з США». Він висловився на підтримку НАТО про «дозброєння», що означає розміщення в ряді західноєвропейських країн, головним чином на західнонімецькій території, нових американських ядерних ракет середньої дальності.

Та в Західній Німеччині поширений сильний народний рух проти розміщення американський ракет і цей рух зростає з кожним днем. Опитування, які проводяться, свідчать, що 60 процентів населення Федеративної Республіки Німеччини виступає проти розміщення американських ракет.

Керівники партії «зелених», яка має 27 депутатів в бундестазі, заявили, що своїм головним завданням ставлять розгорнути в бундестазі і по усій країні боротьбу, щоб недопустити розміщення американських ракет в Західній Німеччині.

ПАМ'ЯТІ КАРЛА МАРКСА

Святочна церемонія, відзначуючи 100-річчя з дня смерті Карла Маркса, відбулася 14 березня на Гайгейт цвинтарі у Лондоні. Комуністична партія Радянського Союзу, Соціалістична єдина партія Німеччини, Комуністична партія Німеччини, посольства соціалістичних країн у Лондоні і представники прогресивних сил з цілого світу надіслали вінки на могилу Карла Маркса.

Генеральний секретар Комуністичної партії Великобританії Гордон Мекленен був головним промовцем. Він сказав, що пам'ять про Маркса повинна допомогти трудящим світу у боротьбі за збереження миру, за роззброєння і мир.

У Югославії президент Комуністичного союзу Міро Яровичиш сказав під час відзначення річниці, що Карл Маркс є однією з видатних постатей, яка не належить до руху, континенту, нації чи країни, але до XX і XXI віку.

ПОСИЛЕННЯ ОЗБРОЄНЬ В США

Уряд Сполучених Штатів Америки вирішив прискорити переозброєння нової стратегічної ракети «Трайдент-2», яка запускається з підводних човнів. Про це повідомив конгрес міністр оборони Каспер Вайнбергер.

«Трайдент-2» має міжконтинентальну дальність і більшу кількість боєголовок в порівнянні з «Трайдент-1», якими тепер оснащений американський флот.

Нові ракети морського базування — одна з найголовніших тем програми переозброєння Америки, яку здійснює адміністрація Рейгена. Вона націлена на одержання переваги над СРСР.

ВІДКИДАЮТЬ ВТРУЧЕННЯ США І ЇХ СОЮЗНИКІВ

Комісія сейму Польщі у закордонних справах відкинула спроби Сполучених Штатів Америки і їх партнерів по НАТО втручатися у внутрішні справи країни.

На засіданні комісії було підкреслено, що американська адміністрація продовжує політику тиску на Польщу і намагається її ізолювати на міжнародній арені.

НАГОРОДИЛИ КУБИНСЬКОГО МІНІСТРА

Міністерсвто закордонних справ Іспанії нагородило кубинського міністра закордонних справ Серхіо Мармірка Великим хрестом за королівським указом.

Серхіо Мармірка одержить орден під час свого офіційного візиту в Іспанію. Орден був утворений 14 березня 1815 року королем Фернандом УІІ. Він видається особам, які спричиняються до зміцнення іспансько-американських відносин.

ІНТЕРВЕНЦІЯ США В ЦЕНТРАЛЬНІЙ АМЕРИЦІ

Адміністрація Сполучених Штатів Америки обвинуватила своїх європейських союзників у тому, що вони не хочуть визнати «навислу загрозу» над Центральною Америкою.

Вона нарікає, що деякі країни подають економічну допомогу нікарагуанський відбудові і відмовляються піддержувати сальвадорський режим.

Заступник державного секретаря США для міжамериканських справ Томас Ендерс і заступник секретаря по питаннях політики Фред Екол зробили обвинувачення під час сенатського переслухання про домагання президента виділити 110 мільйонів доларів для військової допомоги режимові Сальвадору.

Екол заявив, що без американської інтервенції Центральна Америка стане «зоною радянських і кубунських інтересів». Він згадав Нікарагуа і Сорінам і заявив, що міжнародний аеропорт, який будує Гранада, є прикладом, як ця країна може стати пропагандистською базою в Східній Карібії.

Сенатор і демократичний кандидат в президенти Джан Глен заявив, що аргументація Білого дому, щоб збільшити допомогу режимові Сальвадору, є перекрученою і залякуючою. Вона може посприяти конгресовому рішенню, але вона веде до шкідливої і небезпечної політики.

БУТИ НАМ ЧИ НЕ БУТИ?

Від закінчення другої світової війни у 1945 році ще ніколи справа миру на нашій планеті не була під такою реальною загрозою, як є вона сьогодні. Над світом нависла страшна небезпека тотальної, всеруйнівної ядерної війни — війни, якщо б вона, не дай боже, вибухла, то після неї не залишилося б на кулі земній переможних, бо вона буквально спопелила б усіх нас. Але припустімо, що коли б навіть якійсь кількості людей вдалось уціліти, то вони були б фізичними і умовними каліками, не мали б чим дихати, чим харчуватися — адже внаслідок ядерної катастрофи повітря і вода були б отруєні, грунт був би непридатний не тільки для злакових культур, але для будь-яких, навіть диких рослин. Не вижила б від такої тотальної ядерної війни ні свійська птиця і тварина, не вижила б і дика звірина. Куля земна за відносно короткий час перетворилася б на безлюдний, безтваринний і безрослинний пустир.

І це не тільки в Європі, Азії, Африці... Це сталося б і на американському континенті. Так, і наша країна Канада перетворилася б у такий безжиттєвий пустир. Не уникло б цієї страшної долі ні Торонто, ні Вінніпег, ні Монтреал, ні Едмонтон, ні Венкувер — не уникло б її жодне канадське місто і містечко, в якому ми живемо. Родючі канадські прерії перетворилися б у затруєний грунт — непридатний для існування на ньому фауни і флори. Не стало б на канадській землі і нас. Так — нас! Якщо б така війна вибухла (а вона може вибухнути буквально кожної хвилини!), то перед нею не було б порятунку навіть у глибоких підземельних ізоляторних сховищах.

Зараз у світі накопичено стільки запасів ядерної зброї, що, за підрахунками експертів, можна знищити все живе на нашій планеті 50 разів. Подумаймо тільки: **50 разів!** Хіба потрібна аж така кількість ядерної зброї, щоб знишити світ, все живе на його території? Світ можна знищити тотально тільки один раз. Навіть для одного знищення світу не потрібно цієї зброї. Її треба знищити і загарантувати існування людства, продовження і розвиток цивілізації, використання наземних і підземних ресурсів для користі **людини.**

Для того, щоб мати уяву, яку руйнівну небезпеку становить ця зброя, хай послужать ось такі факти:

У 1945 році Сполучені Штати Америки скинули на японське місто Гірошіма атомну бомбу потужністю 20 кілотонн. Ми знаємо наслідки від вибуху цієї бомби: 150 тисяч осіб були вбиті, поранені та пропали безвісти. Зараз тільки на європейському континенті американські війська мають 7200 ядерних боєголовок. Восени минулого року американська адміністрація, очолена президентом Роналдом Рейгеном, прийняла рішення, що "головною ударною силою першого виду озброєнь" має стати ракета "МХ" — заввишки в шестиповерховий будинок, вагою 86 тонн, яка може нести 10 ядерних боєголовок, потужність з кожної яких — **600 кілотонн.** Пригадайте: японське місто Гірошіма було знищено американською атомною бомбою лише в 20 кілотонн. Порівняймо ці дві цифри 20 і 600 кілотонн і зробім висновки. Наслідки від вибуху такої одної ракети "МХ" були б жахливі! Скільки людських життів (серед них і наших рідних на Україні) були б знищені! Яких величезних розмірів руйнування людських надбань спричинив би лише один вибух однієї ракети "МХ"! Страшно собі навіть уявити!

Ми щодня чуємо і читаємо про різні види руйнівної зброї: ракети "МХ", "першінги", "крилаті ракети", "трайденти", нейтронну бомбу, хімічну і бактеріологічну зброю... Їм немає числа.

Не обманюймо себе тим, що, мовляв, війна буде відбуватися десь "там" — в Європі, Азії, Африці. Ми, мовляв, за океаном, як у бога за дверима, вона нас не досягне. Якщо б така війна вибухла, то для неї не було б "нейтральної зони", вона не обмежилася б одним континентом. Вона була б глобальною. Весь світ зразу був би охоплений вогнем ядерної пожежі, яка досягла б кожного з нас у Канаді. Віддаль нікого не врятувала б. Пам'ятаймо, що сьогодні є міжконтинентальні балістичні ракети, ракети, які запускаються з підводних човнів, є стратегічна авіація. Отже, від ядерної війни не можна було б ні втекти, ні заховатися.

Але ядерну війну можна і треба не допустити! Ядерній війні не бути!

Народи світу щораз ясніше і виразніше усвідомлюють собі страшну небезпеку ядерної війни й об'єднаними зусиллями виступають на захист миру. Вони вимагають замороження ядерних арсеналів, які є в Сполучених Штатах Америки і в Радянському Союзі, вимагають укладення відповідних договорів про припинення виробництва і розміщення ядерних ракет в Європі, вимагають зобов'язання від ядерних держав не застосувати першими цієї зброї у конфліктах, вимагають скорочення і остаточно повної ліквідації цієї страшної зброї.

У могутніх демонстраціях проти загрози ядерної війни і за забезпечення миру беруть участь сотні тисяч людей в окремих країнах і мільйони на різних континентах світу. Це люди різних політичних переконань, різних релігійних приналежностей, різних соціальних станів, віків, професій, обох полів. Щораз більше, відвертіше і рішучіше виступають проти загрози ядерної катастрофи церковні діячі (різних релігій) — від парафіяльних священиків до ієрархів (єпископів, митрополитів, кардиналів). Всі вони прекрасно розуміють, що, незважаючи на філософічні, політичні і теологічні розходження, які можуть бути дискутовані й обговорювані лише за мирних умов, їх єднає одне і єдине питання: **чи бути чи не бути їм на цій планеті!**

І якщо дотепер вдалось зберегти мир і не допустити до ядерної війни, то в цьому саме і відіграла до значної міри свою роль ця антивоєнна солідарність мільйонів людей на всіх континентах світу.

Але ядерну війну не тільки треба стримувати — її треба не допустити, загарантувати, що вона більше не висітиме Дамоклевим мечем над самим існуванням людства.

І у нашій країні розгорнувся могутній антивоєнний рух — рух за відвернення небезпеки ядерної війни, за перетворення Канади у зону, вільну від ядерної зброї, проти випробування американських "крилатих ракет" на канадській землі. Цей рух зростає з дня на день. У нього вливаються люди різних національностей, різних переконань, різних вірувань. У цьому русі активну участь приймає Товариство об'єднаних українських канадців і Робітниче запомогове товариство, тисячі їх членів і прихильників, тисячі читачів "Життя і слова" та "Юкрейніан кенейдіан". Беруть у ньому участь також люди українського походження, особливо канадського народження, які не належать до жодних українських культурно-освітніх чи громадських організацій.

Але на жаль, на превеликий жаль, жодні інші українські організації чи товариства у Канаді не зайняли досі становища у тій життєвоважливій, першочерговій справі дня, не закликали своїх членів включитися у цей могутній рух канадського народу за врятування миру, за безпеку Канади від знищення ядерними бомбами, за врятування власного життя, життя своїх дітей, внуків, правнуків і прийдешніх поколінь українських поселенців. Мовчать у цій надзвичайно важливій справі й ієрархи українських церков: католицький митрополит у Канаді Максим і православний Андрей; мовчать і проповідники пресвітеріанської церкви.

Українські поселенці у Канаді пережили дві світові війни — 1914—1918 і 1939—1945 років. В обох цих війнах вони зазнали втрат — на полях боїв гинули їхні сини: в першій світовій війні менше, зате в другій світовій війні загинуло значно більше їхніх синів на фронтах Франції, Італії, Далекого Сходу. Але наш український народ в обох світових війнах втратив мільйони юнаків. У третій світовій (ядерній) війні, якщо б вона вибухла, загинув би український народ на рідній землі, загинуло б і населення Канади, загинули б і ми — українські канадці. Так і тільки так стоїть питання: **бути нам чи не бути?!** Третього — не дано.

Українська організована громадськість не становить якогось моноліту — єдиного цілого, як не становить моноліту жодна національна громада канадського народу. В кожній національній громаді Канади існують соціально-політичні, релігійні розходження, існують різні погляди чи то по канадських питаннях, чи по міжнародних проблемах. Такі розходження існують між різними українськими угрупованнями і навіть релігіями. Існують різні відношення, наприклад, до правлячих політичних партій у Канаді чи в її провінціях, існують вони і по відношенню до суспільно-політичного ладу на Україні. Все те було в минулому, все є тепер і все те буде в майбутньому, якщо існуватиме мир. Але якщо б вибухла ядерна війна, то не стане ні нас, ні українських організацій, ні газет, ні церков, бо й не буде самого життя.

Ось над чим нам необхідно застановитися, серйозно призадуматися і зробити правильні висновки: мир мусить бути врятований і загарантований, мусить бути збережене життя на планеті, мусить бути наша країна Канада і мусимо бути ми в ній.

У боротьбі за мир, за існування людства, за власне життя не може бути ні байдужих, ні нейтральних!

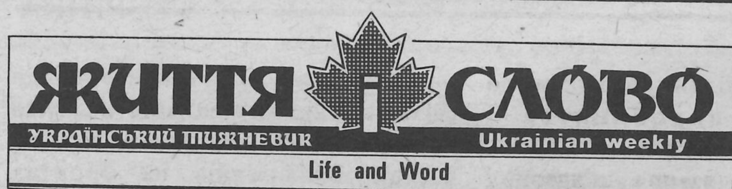
Ми сказали своє слово у цій важливій справі. Наше становище ясне і недвозначне. Ми проти ядерної війни; ми проти випробування американських "крилатих ракет" на канадській землі; ми за негайне замороження ядерних арсеналів в Сполучених Штатах Америки і в Радянському Союзі; ми за врятування людства від ядерного знищення; ми за безпеку Канади і за безпеку в ній нашого власного життя; ми за тривалий і міцний мир!

Де ви стоїте, пане Іване Новосаде, президенте Центральні Комітету українців Канади, у цій життєвоважливій справі? Де стоять провідники складових організацій і товариств Комітету українців Канади? Де стоїте і ви, духовні отці, ієрархи українських церков у Канаді?

Українські жителі Канади чекають від вас негайної і категоричної — позитивної відповіді. Чекають на неї в першу чергу члени ваших громадських організацій і парафіяльних громад.

Зі справою врятування миру і життя людства не можна вагатися: їх треба відстоювати об'єднано і рішучо — без будь-якого відкладування.

Петро КРАВЧУК.

Published every Monday by the
KOBZAR PUBLISHING COMPANY LIMITED
962 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6H 1L6. Tel.: 534-8635

LIFE and WORD — 962 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6H 1L6.
Second class mail registration number 0284.

Передплата: в Канаді $20.00 на рік, до Сполучених Штатів Америки, на Україну й інших країн — $25.00 на рік; число — 50 центів.

— Редакція за оголошення не відповідає —

ПОЗБАВЛЕНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

В Канаді живе півтора мільйона корінних жителів — індіанів, інуїтів і метисів. Живуть вони в тяжких жахливих умовах, позбавлені прав на гідне людське життя. Частина індіанів, що живе на резерваціях, ізольована, не має можливості розвивати якесь відповідне господарство, щоб заробляти на життя і мати засоби жити гідно з своїми сім'ями. Шкільництво і медична обслуга для них дуже обмежені. Панують злидні і нужда.

Індіани, що залишили резервації, перейшли жити в канадських містах, також знаходяться в жахливих умовах, не можуть знайти праці, живуть в трущобах, чимало підпадають в обійми деморалізації. Їх становище ще більше погіршилося з теперішньою економічною кризою, яка тяжко вдарила усіх трудящих Канади. Коли загальний рівень безробіття в країні становить 12%, то серед індіанів він перевищує 50%.

В тяжких умовах знаходяться й інуїти північних територій Канади. Уряд дуже мало що робить для розвитку і піднесення їхнього життя на вищий рівень, на поширення освіти і культури. А потенціал для розвитку північних територій величезний.

Минулого тижня в Оттаві відбулася 2-денна конференція прем'єрів десятьох канадських провінцій і прем'єр-міністра федерального уряду з участю керівників організацій корінних жителів по питанню визначення прав корінних жителів в новій канадській конституції. Коли рік тому було прийнято нову канадську конституцію, в ній було уведено статтю про права корінних жителів у загальній формі, без визначення цих прав. Це було залишено для дальших переговорів. Для цього відбулася конференція в Оттаві.

На конференції прем'єри провінцій і прем'єр-міністр Трудо багато говорили про права корінних жителів, про потребу зафіксувати їх в конституції. Багато говорили, але нічого не зробили, щоб дійсно надати корінним жителям людські права — права, які забезпечували б їм працю, освіту, відповідну медичну обслугу, розвиток культури. Досягнено лише згоди на скликання чергової конференції за рік або два для дальших переговорів.

Про свої домагання яскраво заговорили на конференції керівники організацій корінних жителів. "Це наша країна, — заявив у своєму виступі Дейвид Агенакю, керівник організації корінних жителів "Асамблея перших націй". — Ми ніколи не мали і не будемо мати іншої країни. Індіани не зникнуть або не підуть назад туди, звідки прийшли. Канада є та, звідки ми прийшли".

Представники організацій корінних жителів представили свої домагання про самоурядування, визнання права земельної власності, за рівні права для чоловіків і жінок, охорону навколишнього середовища, за право на вето на зміни і поправки в конституції, які федеральний і провінціальні уряди можуть вносити, коли з ними не будуть годитися авторитетні організації корінних жителів.

Билл Вилсон, віце-президент Ради корінних жителів Канади, заявив, що корінним жителям добиватися від урядів задоволення своїх домагань є так тяжко, як "тягнути зуби". Але ми будемо продовжувати свою боротьбу, заявив він.

Гіркою, болючою іронією є те, що корінні жителі Канади, ті, які були першими на цій землі, нині знаходяться в такій біді, в такому жалюгідному становищі. Відповідальність за це спадає на канадські уряди — федеральний і провінціальні, господарів нашої країни. Це результати їхньої політики.

Корінним жителям повинні бути надані їхні права не тільки на папері, в конституції, але й в політиці урядів, яка несла б їм, як усім громадянам Канади, гідне життя з економічним забезпеченням, добробутом.

РІЗКА КРИТИКА ВИСТУПУ РЕЙГЕНА

Газета «Нью-Йорк таймс» піддала різкій критиці виступ президента Рейгена в Орландо (штат Флорида), витриманий у дусі нетерпимості і конфронтації.

У статті говориться, що для Америки надзвичайно небезпечно, якщо голова держави нападає на всіх, хто не згоджується з його політикою.

Рейген, зокрема, нападав на прихильників заморожування ядерних арсеналів.

«Нью Йорк таймс» називає примітивним підхід президента до проблем роззброєння і осуджує його риторику часів «холодної війни», яка була використана у висловлюваннях про Радянський Союз.

Не Радянський Союз винуватий у гонці озброєнь, відзначається у статті. За останніх 30 років саме Сполучені Штати Америки були її провідною силою.

НАУКОВІ ВИНАХОДИ В СРСР

Торік в Радянському Союзі було зареєстровано 14 великих наукових відкриттів. Про це повідомив Комітет у справах винаходів та відкриттів. Журнал «Юнайтед Стейтс Ньюс енд Ворлд Ріпорт» недавно підкреслив, що багато радянських наукових і технічних досягнень з великою вигодою використовуються американськими корпораціями.

ДОБРЕ СКАЗАНО

Не працюйте над собою в робочий час.

* * *

Будильник будив в ньому спершу звір'я, а потім уже його самого.

* * *

Ефективність ефективна без ефектів.

* * *

Коли ти майстер на всі руки, постарайся стати майстром своєї справи.

* * *

На варта все життя бути у підмайстрах у самого себе.

* * *

Він в подружньому житті, наче риба у воді: тільки роззявляє рота.

* * *

Щоб пускати пил у вічі, треба знати, звідки вітер дме.

* * *

Щоб залишити по собі пам'ять, треба про себе забути.

* * *

Критик не ворог, а старанно замаскований друг.

* * *

Чи доходять чутки до тих, хто їх розповсюджує?

ЗАЙМАВСЯ ШПИГУНСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

У Москві 7 березня під час роботи із шпигунською радіоапаратурою був затриманий перший секретар Посольства Сполучених Штатів Америки Ричард Осборн.

У нього вилучено комплект портативної розвідувальної апаратури спеціального призначення для передачі шпигунських інформацій для супутників.

У його блокноті виявлені записи, які проявляються на папері у розчині води. Вони викривають Осборна у шпигунській діяльності.

Згідно з дипломатичною договореністю Ричард Осборн проголошений персоною нан грата.

ВКАЗУЄ, ЩО США БЛОКУЮТЬ ПЕРЕГОВОРИ

Міністр оборони СРСР, маршал Дмитро Устинов заявив, що практична підготовка до розміщення американських ядерних ракет середньої дальності, яка провадиться в країнах НАТО, являє собою небезпеку для справи миру.

Виступаючи в заполярному місті Мурманську, він зазначив, що Сполучені Штати Америки практично блокують переговори з життєвоважливих для людства проблем.

Дмитро Устинов зазначив, що це робиться для затягування часу і наспішного втілення в життя небезпечних планів НАТО. Якщо у Західній Європі, сказав міністр, все-таки почнеться розгортання американських ракет середньої дальності, Радянський Союз зуміє дати своєчасно свою ефективну відповідь.

Ми, підкреслив Дмитро Устинов, будемо наполегливо працювати, щоб збити загострення напруженості, стримати гонку озброєнь, зберегти розрядку і забезпечити дальший її розвиток.

Він заявив, що тільки зростаюча воєнна загроза, яка виходить від імперіалістичних кіл, змушує Радянський Союз зміцнювати свою обороноздатність і підтримувати на належному рівні бойову міць армії і флоту.

Затії Ізраїлю і США в Лівані

Московська газета «Известия» відзначила, що на ліванo-ізраїльсько-американських переговорах не досягнуто прогресу з вини Ізраїлю і Сполучених Штатів Америки.

Ліван наполягає на якнайшвидшому і беззастережному виведенні ізраїльських військ і встановленні повного контролю ліванського уряду над усією країною.

Ізраїль та Сполучені Штати Америки добиваються від нього компромісу, який ставить ліванські національні інтереси під загрозу. Сполучені Штати Америки намагаються закріпити свої позиції в арабському світі, а Ізраїль з благословення Вашингтона фактично прагне відторгнути південну частину Лівану.

Надія на те, що «добрий американський дядечко» стримає апетити Ізраїлю, пишуть «Известия», марні — ворон воронові очей не виклює.

КАМПАНІЯ В США НА ПІДТРИМКУ ЗАМОРОЖУВАННЯ ЯДЕРНИХ АРСЕНАЛІВ

Понад 5,000 осіб, які представляють громадськість 45 американських штатів, прибули до Вашингтону, щоб почати масову кампанію на підтримку проекту резолюції Палати представників конгресу про заморожування ядерних арсеналів Сполучених Штатів Америки і Радянського Союзу.

За даними опитування громадської думки, подавляюча більшість американців виступає за негайне заморожування, яке піддається перевірці, наявних ядерних арсеналів США і СРСР.

АТЛАС — РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ІЗ КОСМОСУ

«Радянський Союз із космосу» — так зветься атлас, випущений в Москві. У ньому вперше вміщені унікальні знімки поверхні Землі, одержані з радянських супутників і орбітальних станцій.

Космічні фотографії дають можливість спеціалістам різних галузей народного господарства познайомитися з різними ресурсами, типами рослинності, станом земельних угідь, сільськогосподарськими культурами.

Зокрема знімки з космосу допомогли геологам відкрити нафту в Таджикистані (Середня Азія) і Калмикії.

МИ ЗА МИР

Безліч пісень, новел, розмов і всякої форми театральних вистав було, є і буде ще присвячено цьому коротенькому слову «МИР». В слові є тільки три букви, зате скільки прекрасного можна в ньому прочитати… МИР — це життя, життя не тільки людей, а всього, що нас окружує, все що робить наше життя вартісним жити! Який-же може бути світ без миру?

Хіба нам можна забути перші дві світові війни? Ніколи!… У багатьох з нас ще не загоїлись рубці від цих жахливих періодів в історії людства. Мільйони мертвих, покалічених та мільйони сиріт і вдів! А скільки людей розлучених долею ще і досі не віднайшли своїх рідних і близьких.

Весь світ жахнувся втратами людства і жорстокістю зловісних людців, які через жадність і ненависть розпалили жахливе вогнище війни. І коли накінець довгожданий мир знов огорнув нашу землю, всюди обіцювалось, що таке ніколи не повториться, що люди ніколи до цього не допустять! Так чому ж тепер ми знову мусимо боротись за мир? Чому знову над світом нависла загроза нової війни — війни з страшною ядерною зброєю?

Чи це не звучить іронічно — боротися за мир, коли у світі, після страшної минулої світової війни, повинен би бути міцний і тривалий мир?

Чому тепер людей арештують, які демонструють во ім'я миру? Чому зневажають пропагандистів миру і дружби між народами світу? Невже в нашому західному «вільному світі» боротись за мир є якоюсь формою злочинства? Невже ми не маємо права боротися за те, щоб для наших дітей і внуків було спокійне, чисте і мирне небо?

По моєму, ми поповнимо злочин проти наших дітей, коли будемо мовчати і не будемо боротися за мир. Нам треба пропагувати і діяти за мир.

Будучи художньо-мистецьким керівником самодіяльних груп в Торонто, я найкраще можу це робити в пісні і музиці. Не тільки словами пісні зі сцени, але теж беручи участь у всіх підприємствах, зв'язаних з боротьбою за мир.

Мистецтво — це ж найкраща, найсильніша і найбільш доступна зброя, якою можна завоювати найбільше прихильників для будь-якої доброї справи, а боротьба за мир є чи не найкращою!

Багато дверей тут є закриті перед нашими прогресивними групами, багато є недоступних місць для наших виступів, але усюди, де ми маємо нагоду виступати, ми мусимо хоч частину програми присвятити для пісень з темою про мир. Наші концерти повинні розкривати перед людьми красу нашого світу, в якому всі народи будуть жити в щасті і згоді, ніколи не винищувати прекрасного, створеного людьми. Подумаймо: без миру — під час війни, скільки може загинути талановитих людей, які працюють в різних галузях мистецтва. Зберігаючи мир, ми зможемо теж запевнити світові вічно квітуюче мистецтво, без якого людям неможливо жити. Будинки можна знову збудувати, майно можна нажити знову, але людей ніколи не вернеш…

Саме найстрашніше тепер, це загроза термоядерної війни. Це страховище не можна описати словом чи піснею. Одне є ясним — раз така війна почнеться, ніхто з нас не доживе до її кінця! Наша чудова планета — земля і всі живучі на ній є приречені на певну смерть. Нам треба пояснювати людям жахливі наслідки термоядерної війни, щоб вони одноголосно і категорично протестували проти цієї страшної зброї і не допустити до ядерної катастрофи.

Нехай клич «Ми за мир», «За роззброєння», буде на устах у кожного з нас! Кожний раз, коли ви обнімаєте дорогу вам людину, повторяйте ще і ще раз ті самі слова і боріться за мир. Він нам потрібен, як повітря, яким ми дихаємо. Кожний раз, як дивитесь в дитячі очі — обіцяйте з чистою совістю, що ніколи не перестанете боротись за їхнє щастя і спокій.

Борці за мир — це самі благородні люди, які борються за щасливе і радісне життя народів. Я хочу бути в їхніх рядах з піснею в серці і любов'ю до людства, бо я є жінка, яка дає життя і хоче боротись за нього!

Питайте, чому голодують мільйони людей тепер в світі? Це просто і ясно: Як-би всі гроші, що йдуть тепер на продукцію страшної зброї, повернути на підтримання і годування бідних і голодуючих людей, то не було б ні голодних, ні бідних… А як боляче, що так багато грошей витрачається на знаряддя смерті в нашому цивілізованому світі… Домагаймось відповідей на такі божевільні вчинки — бо сьогодні хтось інший терпить, а завтра може будемо терпіти ми і наші діти…

…А тепер знову весна приходить і вдягає землю в святкове вбрання… Як хочеться, щоб наша земля завжди була такою зеленою, радісною і повною пісень! Як хочеться, щоб ніде ні один вибух не тривожив спокою і щастя теперішніх і будучих поколінь! Пам'ятаймо слова пісні:

«…Щоб в діток був батько
— і щастя і мир,
Щоб стрівся з сестричкою брат…
Щоб скинув нелегкий
солдатський мундир
Останній на світі
солдат!»….

Надіюсь, що мої рядки хоч трохи заставлять людей, що легковажно ставляться до справи миру, подумати яку велику ціну ми заплатимо, якщо не будемо продовжувати боротьби за мир.

НАТАЛЯ МОХОРУК.

ЗАГРОЗА ПОЛІТИЧНІЙ СТАБІЛЬНОСТІ

Віце-президент Нігерії вказав на зростання загрози політичній стабільності в Африці. Зокрема Захід заохочує расистський режим Південно-Африканської Республіки на придушення бажань народу Намібії, до агресивних акцій проти прифронтових держав.

Він назвав цинічними спроби західних країн зв'язати надання незалежності Намібії з виведенням кубинських військ з Анголи.

ЗА МИРНЕ ВРЕГУЛЮВАНЯ СТАНОВИЩА

Голова Ради міністрів Афганістану Султан Алі Кешмандт заявив, що уряд його країни виступає за мирне врегулювання становища довкола Афганістану. Обмежений контингент радянських військ буде виведено з республіки, як тільки зникне загроза іноземного втручання.

У цьому зв'язку він зазначив, що багато залежить від позиції Пакистану, територія якого перетворена на плацдарм розв'язаної імперіалістами неоголошеної війни проти Афганістану.

МАСОВІ АРЕШТИ В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ

У Південно-Африканській Республіці поліція арештувала 25 лютого близько 300 африканців на підставі обвинувачення в незаконному створенні тимчасових жител поблизу Кейптавна, в районі призначеному тільки для білих.

Поліцаї використовували в ході цієї операції сльозоточивий газ, кийки та собак.

Канадське розмаїття

Головний директор виборчого закону Жан-Марк Гамел сказав, що процедура, за якою ув'язненим людям, які ще не засуджені, не дозволяється голосувати в виборах, є порушенням конституційних прав людини. Федеральні власті переглядають процедури, за якими в'язнів та суддів позбавлено права на голосування у виборах. Різні конституційні спеціалісти вважають, що це є порушенням канадської Хартії прав.

* * * * *

У теперішній економічній кризі безробітні та їхні сім'ї страждають не тільки тому, що звичайного фінансового прибутку немає, а також через позбавлення безробітних різних соціальних послуг та користей. Коли робітник втрачає працю, він також далі не отримує ті користі, які були йому гарантовані робочим контрактом — оплачені фірмою плати додаткової медичної обслуги, стоматологічної обслуги, пенсії поза межі державних планів, плани оплати за ліки тощо. За більшістю робочих контрактів у Канаді, такі плани кінчаються місяць після звільнення робітника з праці.

* * * * *

Онтерійський скарбник Френк Миллер заявив 16 березня, що провінційні дотації на медичну обслугу та освіту будуть дальше скорочені внаслідок скорочення федеральних виплат на такі цілі провінціям. Провінційний дефіцит до кінця березня становитиме 2.7 мільярда доларів, $400 мільйонів більше, ніж було передбачено в бюджеті Миллера з травня 1982 року.

* * * * *

На зібранні Онтерійської конференції католицьких єпископів в Торонто 16 березня релігійні діячі закликали федеральний уряд зробити заходи, які захистили б фармерів від конфіскації їхніх фарм через неспроможність виплачувати свої борги. На думку єпископів, зростаючий темп фармерських банкрутств може привести до цілковитого спаду сільської економіки країни.

* * * * *

В Варшаві 16 березня помер на 77-му році життя колишній депутат федерального парламенту Канади від Робітничо-прогресивної (комуністичної) партії Фред Роуз. Роуз вперше був обраний до парламенту в доповнюючих виборах 1943 року від виборчої округи Карт'є в Монтреалі і повернений до парламенту в загальних виборах 1945 року. В 1947 році він був несправедливо обвинувачений в шпигунській афері проти Канади під час холодної війни. Після звільнення з тюрми в 1951 році Роуз повернувся до рідної Польщі.

* * * * *

На засіданні Торонтонської Робітничої Ради делегат від профспілки Юнайтед Авто Воркерс (ЮАВ) Билл Девайн закликав до націоналізації фірми Сі-Сі-Ем, яка виробляє велосипеди та інші спортивні товари. Фірма недавно збанкрутувала, викидаючи 450 робітників в лави безробітних. Раніше федеральний уряд загарантував позики на $15 мільйонів фірмі і тепер мусить виплатити цю суму різним фінансовим інституціям. Майно фірми продано іншій спортивній фірмі, але Девайн вважає, що за ті гроші, які федеральний уряд мусить передати кредиторам фірми, можливо було б відновити діяльність Сі-Сі-Ем і забезпечити робітників працею.

* * * * *

6 березня в Торонто понад 6,000 людей взяли участь в демонстрації з нагоди Міжнародного Дня Жінок. Лозунги демонстрантів закликали до зарплати для жінок, рівної з чоловіками, вільного доступу жінок до припинення вагітності, до заборони випробування ядерної зброї на канадській території. Після демонстрації відбувся масовий мітинг в Торонтонському університеті, на якому виступили представники різних жіночих організацій.

СЕРЦЕ НЕ СТАРІЄ

Українського радянського композитора Миколу Колессу (наприкінці нинішнього року йому виповнюється 80 років) за хорову сюїту «Лемківське весілля» та його збірник «Обробки українських народних пісень» для голосу в супроводі фортепіано нагороджено державною премією УРСР ім. Тараса Шевченка.

«Чи знаєте ви, якою важкою була доля композитора до возз'єднання західноукраїнських земель з Радянською Україною? — сказав в одному з інтерв'ю Микола Колесса. — Усе життя людина, що присвятила себе мистецтву, повинна була боротися з бідністю і злиднями, боротися за своє існування.

Були і в моєму житті тяжкі роки. Після закінчення Празької консерваторії та школи вищої майстерності я повернувся до Львова з дипломом композитора і диригента. Але для творчої праці не було ні матеріальних умов, ні моральної підтримки. Твори львівських композиторів майже не публікувалися.

Вересень тридцять дев'ятого року відкрив перед нами, працівниками мистецтва, горизонти, про які навіть не мріялось. Було створено філіал Спілки композиторів України. Почали працювати консерваторія, музичні школи і училища, театр опери та балету, український драматичний театр, філармонія. зазвучала симфонічна музика. На всю країну рознеслася добра слава про хорову капелу «Трембіта».

Народився Микола Колесса на Львівщині у місті Самборі 6 грудня 1903 року у сім'ї, що славилася своїми музичними традиціями. Його батько академік Філарет Колесса був відомим фольклористом і композитором, а два брати батька Іван — збирачем українських народних пісень, Олександр — філологом, автором тексту відомої революційної пісні «Шалійте, шалійте, скажені кати». Особистість Миколи формувалася під впливом Івана Франка і Лесі Українки, Василя Стефаника і Марка Черемшини, Миколи Лисенка і Климента Квітки, Володимира Гнатюка і Василя Бобинського, з якими сім'я Колессів підтримувала тісні творчі й особисті зв'язки.

Музичну освіту Микола здобув у Львівському вищому музичному інституті ім. М. Лисенка, продовжив її в Празі, в Карловому університеті та Празькій консерваторії.

Микола Колесса щиро зустрів возз'єднання західноукраїнських земель в єдиній Українській Радянській державі. В його творах провідне місце зайняла тема великих перетворень в оновленому краї, тема вільної щасливої праці. Невичерпним джерелом натхнення є для нього народ. «Радянська влада принесла мені радість життя», — такими словами розпочинався виступ композитора в газеті «Вільна Україна», присвячений річниці цієї визначної події.

З того часу пройшло більше сорока років. Повністю розкрився талант митця. Нині ім'я професора, народного артиста України, заслуженого діяча мистецтв УРСР Миколи Колесса відоме далеко за межами СРСР.

У доробку композитора — симфонії, оркестрові сюїти, фортепіанні і камерні твори, пісні й солоспіви, хорові обробки народних пісень, музика для кіно й театру. Для його творчості характерне поєднання сучасних музичних елементів з фольклорними, зокрема гуцульськими, лемківськими. Крім того, Микола Колесса — автор посібника з диригування, науково-методичних праць, статей, рецензій тощо.

Діяльність його різноманітна: він і композитор і диригент, редактор музичних творів і педагог (в 1953-65 роках був ректором Львівської державної консерваторії), плідно займається громадською роботою, зокрема на ниві культурного співробітництва з зарубіжними країнами, багато років був членом правління Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном.

«Дорогі друзі, земляки, котрих доля закинула далеко від рідного краю! — звертався Микола Колесса через газету «Вісті з України» до українців, які проживають за межами батьківщини. — З малих струмків складаються великі ріки. З багатьох народних талантів складається наше неповторне мистецтво, яке здобуло визнання на всіх континентах нашої планети. Пісня України, її музика лунає зараз в усьому світі. І ті з вас, дорогі співвітчизники, котрі слухали на землі Канади і Америки пісні буковинського соловейка Дмитра Гнатюка, думами переносились в рідний край. Я знаю про те, що багато з вас там, на чужині, плекають свою культуру, не забувають рідної мови. Ви утворюєте свої хорові колективи, гуртки і під небом далеких країн звучить наша рідна пісня. Світ захоплюється українською піснею. А вона є витвором мови, прекрасної і милозвучної. То ж не забувайте її, далекі брати і сестри.

Багато років свого життя присвятив я музиці. Сивина вже вкрила моє чоло, але серце не старіє. Їм, моїм учням, прагну передати те, що одержав від своїх великих вчителів. Їм кращі надбання нашої музики. Нехай продовжують їх у своїх творах.

Багато моїх вихованців стали видатними артистами, вченими-мистецтвознавцями. Я пишаюсь Стефаном Турчаком (нині — головний диригент Київської опери), ім'я якого відоме зараз далеко за межами нашої республіки.

Молодь наша — то наше майбутнє, і я вірю в те, що вона продовжить велику справу батьків».

Протягом свого життя Микола Колесса неодноразово звертався до лемківської тематики. Ще в 1935 році вийшли його «Українські народні пісні з Лемківщини» для мішаного хору, а в 1940 році в обробці композитора була надрукована пісня «Ой, Янчик, Янчик...» з циклу «Українське весілля на Лемківщині».

Згодом він створив широке музичне полотно «Лемківське весілля» для мішаного хору, написане на основі лемківських народних пісень. Цей твір нещодавно з великим успіхом виконав високопрофесіональний художній колектив — Київський камерний хор імені Бориса Лятошинського.

Популярністю серед співаків користуються обробки українських народних пісень для голосу в супроводі фортепіано. Широко використовуючи особливості народної пісні, композитор створює живі музичні образи, картини з народного життя, сповнені любові до рідного краю, лірики й водночас гумору.

Нині Микола Колесса перебуває на порозі свого вісімдесятиріччя. Але, як він сам говорить про себе, серце у нього не старіє, воно відкрите для нових творчих дерзань.

Лідія БЄЛЬСЬКА.

Серед групи літераторів-шевченкознавців, яка відвідувала Канаду недавно з Шевченківськими читаннями в канадських університетах та українсько-канадських культурних установах, знаходився доцент Київського державного університету імені Тараса Шевченка Петро Петрович Кононенко. Під час свого перебування в Торонто Петро Петрович зустрівся з своїми колишніми канадськими студентами, які раніше вчилися в Київському університеті старанням Товариства об'єднаних українських канадців та відповідних радянських культурних товариств, включаючи Товариства «Україна».

Канадські студенти радісно привітали свого улюбленого викладача і мали нагоду провести з ним дружню бесіду на різні теми. На прийомі в приміщенні Крайового Виконавчого Комітету ТОУК після виступу шевченкознавців на святковому зібранні для відзначення дня народження Великого Кобзаря в Українському Робітничому Домі в Торонто, колишні студенти Петра Кононенка подарували йому фотоальбом про Канаду на добру згадку про своє перебування в Канаді та зустріч з колишніми його студентами.

На фото: (зліва направо) доцент Київського державного університету Петро Петрович Кононенко, Аделя Гнатів, Лаврентій Прокопчак, Лариса Кравчук-Ставров, Патриція Прокопчак, Беррі Канасевич.

ВУЗІВСЬКІ НОВОСІЛЛЯ

Студенти і викладачі Українського поліграфічного інституту імені Івана Федорова у Львові недавно справили новосілля. Перед ними розкрили двері навчальний корпус і гуртожиток на 500 місць, збудовані на північній околиці міста.

У новому приміщенні широко застосовуються технічні засоби навчання, телебачення, електронно-обчислювальне обладнання.

Новий комплекс увійде до складу створюваного тут студентського містечка. В зеленій зоні Львова уже є кілька таких містечок — університету, політехнічного, зооветеринарного, сільськогосподарського та інших інститутів. Для молоді тут відкрито їдальні і побутові комбінати, книжкові магазини, поліклініки і спортивні комплекси.

(РАТАУ).

РЕЛІКВІЇ БРАТЕРСТВА

Поле пам'яті» — так назвали жителі Валяви Кіцманського району Чернівецької області розлогий лан за селом. В розпал першої світової війни загін кубанських козаків, яким активно допомагали місцеві селяни, боронив тут землю від чужоземної навали. Подвиг батьків повторили тут їхні нащадки в грізні роки Великої Вітчизняної війни. Сьогодні кубанців і кіцманців єднає тісна дружба. Матеріали про це й склали експозицію музею дружби, який відкрився в Кіцмані.

У семи залах — понад дві тисячі експонатів, які розповідають про широкі дружні зв'язки трудящих Ленінградського району Краснодарського краю і Кіцманського району, взаємодопомогу друзів у здійсненні планів соціально-економічного розвитку, про незабутні події в житті побратимів.

Недавно відкрито музей дружби і в селі Міжріччя Сторожинецького району. Зібрані місцевими ентузіастами експонати відтворюють різнобічне співробітництво, тісні братерські зв'язки міжрічен-ців з жителями Рязанської області Російської Федерації, Молдавії, з трудящими Сучавського повіту Соціалістичної Республіки Румунії.

Степан КАШТАЛЯНЧИК (РАТАУ).

ПРО ВІРНІСТЬ МАРКСИСТСЬКОГО ВЧЕННЯ

Навесні цього року виповнюється 165 років з дня народження і 100 років з дня смерті засновника теорії наукового комунізму Карла Маркса.

З приводу цього ми публікуємо за довільним записом виступ коментатора Київського радіо Анатолія Маловицького:

Питання про вірність марксистського вчення багато десятиріч викликає неослаблену увагу: і з боку тих, хто цікавиться марксистською наукою, хто наслідує Карла Маркса про розвиток людства від капіталізму до комунізму, а також і тих, хто це вчення заперечує, бореться проти нього.

З моменту виходу у світ перших творів засновника комуністичної теорії її політичні противники робили найзапекліші спроби заперечити принципи, висловлювані Марксом. Так намагалися вони, наприклад, доводити неправомірність висновків Маркса про закономірність піднесення і слідом за тим занепаду капіталістичної системи.

Однак, на кожному новому повороті світової історії життя виявляє саме ті характерні риси, ті тенденції, які були визначені чи передбачені Карлом Марксом та його послідовниками.

Докази, що підтверджуються, можуть бути взяті з будь-якої сфери життя. Я хочу зупинитися лише на одному з них, на такому, який має сьогодні злободенне значення для трудящих капіталістичного світу.

Понад 100 років тому Карл Маркс у найбільшій своїй економічній праці «Капітал» переконливо довів, що метою і провідними мотивами капіталістичного виробництва є одержання прибутків, при чому якнайбільших. Він вивчив приватне виробництво і показав нам: на чому росте і примножується капітал власника підприємства. Він розкрив таємницю утворення так званої **додаткової вартості**, основного економічного закону капіталізму.

Що ж являє собою ця додаткова вартість? Додаткова вартість — це різниця між вартістю продукції, створеної працею робітника, і його заробітною платою. Зрозуміло, щоб мати великі прибутки, власник повинен платити робітникові менше, ніж той дійсно виробляє. Різниця між дійсною вартістю праці робітника і його заробітком — і є додаткова вартість, або **прибуток капіталіста**.

Отже, робив висновок Маркс, чим продуктивнішою стає праця робітника, чим більше механізмів, автоматизації запровадить власник підприємства або фірми, тим більша буде додаткова вартість.

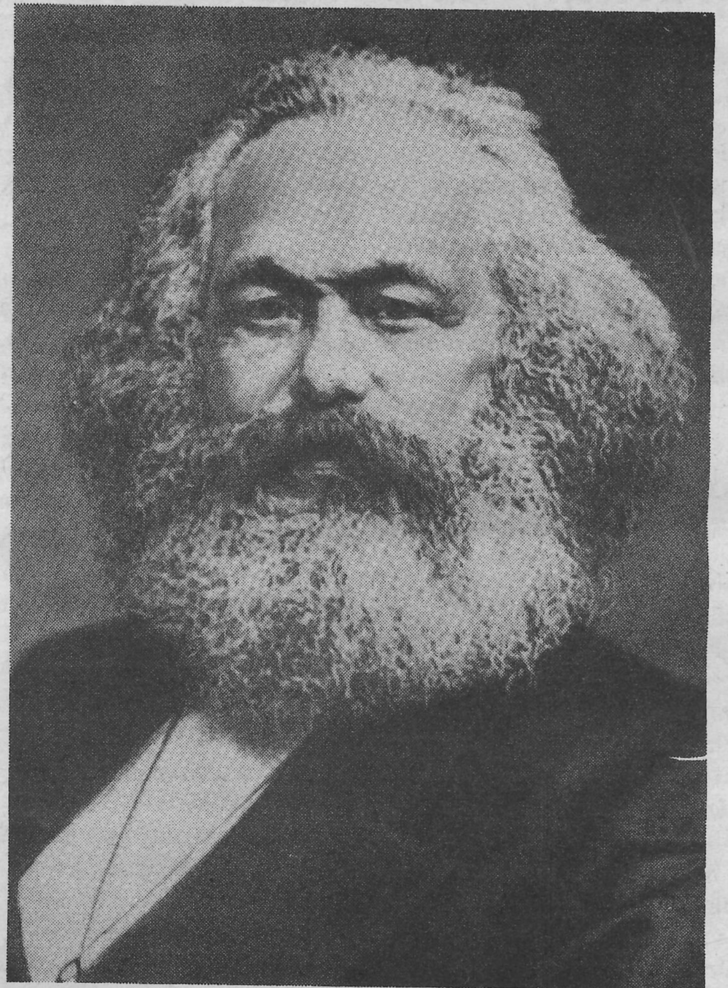
Адже як це добре знають наші слухачі, їхні заробітки аж ніяк не збільшуються пропорційно з модернізацією капіталістичного виробництва. Виробництво додаткової вартості, або **нажива**, такий абсолютний закон цього способу виробництва, презюмував вчений.

Ці висновки було зроблено в кінці XIX століття. А сьогодні? В тому-то і заслуга Карла Маркса, що відкритий ним закон суспільного розвитку — закон загальний. Тобто його дії не можуть бути припинені залежно від бажань людей. Поки існує система експлуататорського суспільства, дії закону додаткової вартості ви можете побачити в будь-якій країні капіталізму.

Приміром, статистичні служби Сполучених Штатів Америки не так давно повідомили, що нині середній американський робітник одержує щомісячно стільки заробітної плати, скільки керуючий компанії за одну годину. Хіба це не наочне свідчення експлуатації? Або хіба не свідчить про прагнення капіталістів до наживи, будь-якими засобами гонки озброєнь, яка процвітає зараз у країнах Заходу, в першу чергу — у Сполучених Штатах Америки? Нині в США воєнне виробництво перетворилося в найбільш прибутковий бізнес. Господарі воєнних корпорацій, звичайно, розуміють, що тяга до воєнної переваги може закінчитися ядерною війною — катастрофою для всього людства. Отже — і для них.

Але, як писав Карл Марк, не були б вони капіталістами, як би відмовилися від надприбутків за любу ціну. Навіть якщо цією ціною буде життя людства. Про ступень експлуатації робочої сили в капіталістичних країнах свідчать такі факти: за підрахунками керівника дослідного відділу найбільшої у Федеративній Республіці Німеччини профспілки металістів Фрідрікса, якщо в 1960 році для створення одиниці продукції вартості в одну тисячу західнонімецьких марок робітник повинен був витрачати 88 робочих годин, то на кінець 1970-х років — вже тільки 36 годин. А це означає, що експлуатація робочої сили підвищилась більше як вдвічі. Так мається справа і в Сполучених Штатах Америки, Англії і в інших розвинутих країнах Заходу. За підрахунками дослідників, ступень експлуатації зріс у півтора-два рази. Ця закономірність була передбачена Карлом Марксом понад 100 років тому. Як не заперечували б цей історичний факт його буржуазні критики, Маркс і сьогодні виявився правий. І вже вкотре.

Анатолій МИЛОВИЦЬКИЙ.

14 березня сповнилося 100 років з дня смерті геніального мислителя і вченого, основоположника наукового соціалізму-комінізму Карла Маркса. В травні цього року сповниться 165 років з дня його народження. В усьому світі широко відзначаються ці дати, відбуваються різні зібрання, наукові симпозіуми, присвячені життю Карла Маркса, його революційному вченню, вшановується його пам'ять.

Каже, що США заводять переговори в тупик

Газета «Правда» обвинуватила Сполучені Штати Америки в тому, що вони навмисно заводять Женевські переговори в тупик. При цьому вони чіпляються за односторонні, вигідні для Сполучених Штатів Америки і заздалегідь неприйнятні для Радянського Союзу вимоги.

Пропозиції СРСР, пише «Правда», дають реальну можливість справедливо розв'язати проблему обмеження ядерних озброєнь у Європі.

Радянський Союз запропонував відмовитися від усіх видів ядерної зброї, розрахованих на ураження цілей у Європі — як середньої дальності, так і тактичної.

Він висловив готовність піти на те, щоб мати в європейській частині країни рівно ж стільки ракет, скільки їх у Англії і Франції. Однакові рівні СРСР погодився встановити щодо літаконосіїв ядерної зброї середньої дальності.

У разі реалізації радянських пропозицій, пише «Правда», ніхто не одержав би якихось односторонніх вигод, а безпека Європи виграла б.

Соціалістичні країни збільшили виробництво

З 1981 року соціалістичні країни Ради Економічної Взаємодопомоги збільшили промислове виробництво близько на 6 процентів, повідомив секретаріат цієї міжнародної організації в Москві.

За темпами розвитку індустрії вони приблизно вдвічі випереджають капіталістичні держави, які входять до європейського «Спільного ринку». Особливо швидко в країні розвиваються електроенергетика, машинобудування та радіо-електроніка.

На країни Соціалістичної співдружності припадає третина світової промислової продукції.

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ІЗРАЇЛЮ

У Женеві 27 лютого відкрилася Друга сесія Міжнародної комісії по розслідуванню злочинів Ізраїлю проти ліванського і палестинського народів.

Комісія заслухає свідків злочинів Ізраїлю в Лівані, де його війська продовжують окупувати частину території.

ЗА ЗАМОРОЖЕННЯ ЯДЕРНИХ АРСЕНАЛІВ

Припинення розробки, виробництва і розміщення ядерної зброї є реалістичним, необхідним першим кроком, щоб звернути з шляху самознищення. Про це заявили учасники Конференції круглого стола про моральні та економічні наслідки заморожування ядерної зброї. Конференція відбулася у Москві. У ній взяли участь визначні представники світових релігій і вчені з 19 країн.

Ми вважаємо, говориться у підсумковій заяві, що перед лицем безпрецедентної небезпеки ядерної катастрофи життя роду людського стоїть понад усі міркування.

Конференція висловила схвалення широко розповсюдженій вимозі замороження ядерних арсеналів. Цей захід, а слідом за ним скорочення і знищення ядерних та звичайних озброєнь дали б можливість розв'язати гострі соціально-економічні проблеми світу, відзначили учасники конференції.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ТРУДЯЩИХ ЯПОНІЇ

Понад 500 тисяч японських трудящих 27 лютого взяли участь у демонстрації проти антинародної економічної політики уряду Накасоне і дальшого втягування країни в ядерні авантюри Пентагону.

У Токіо в мітингу взяли участь керівники профспілок і демократичних партій. Учасники мітингу зажадали від уряду скоротити воєнні витрати і спрямувати кошти, які вивільняються, на соціальні потреби населення.

ПОЖЕРТВУВАЛИ ПО $75 АБО БІЛЬШЕ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ПРЕСФОНД

ПОЖЕРТВИ З ВЕНКУВЕРА

Голова Прескому у Венкувері Михайло Кадиляк надіслав ще кільканадцять фото жертводавців, що пожертвувала по $75 і більше на Ювілейний пресфонд. Поміщуємо ці фото.

Про пожертви на Ювілейний фонд М. Кадиляк пише:

Василь Гаврилюк зложив $75 на Ювілейний фонд «ЖіС». При цьому слід згадати, що 28 січня Василеві Гаврилюку сповнилось 90 років. На спільних членських зборах відділів ТОУК, а пізніше на зібранні членів Клубу старших громадян гарно відзначено і вшановно ювіляра. На зібранні членів ТОУК Микола Савчук, а на зібранні Клубу старших громадян Марія Зидик тепло привітали і поздоровили Василя Гаврилюка з його 90-річчям, відмітили його організаційну активність і щирість для прогресивного руху.

В. Гаврилюк через довгі роки був рекордовим секретарем відділу ТОУК. На обох згаданих зібраннях йому побажано доброго здоров'я і довгого життя.

По $100 на Ювілейний фонд пожертвували: Анна Щербань — в пам'ять чоловіка; Володимир Андрейчук.

Ліна Скігор — $80.

По $75 пожертвували: Іва Губіч, Андрій Добінський, Володимир і Марія Гаврицькі — члени Федерації Російських Канадців, Теодор Ковалюк, Олександра Балайн — в пам'ять дочки, Михайло Могила, Дмитро Дзерик (вкоротці після зложення пожертви Дм. Дзерик помер).

М. Кадиляк складає від Прескому подяку усім жертводавцям.

Замітка редакції. Кількох жертводавців не передали тов. М. Кадиляку свої фото, сказали, що їхні фото є в редакції. На жаль, ми не могли знайти фото Теодора Ковалюка. Просимо надіслати його фото і ми помістимо його так скоро, як одержимо.

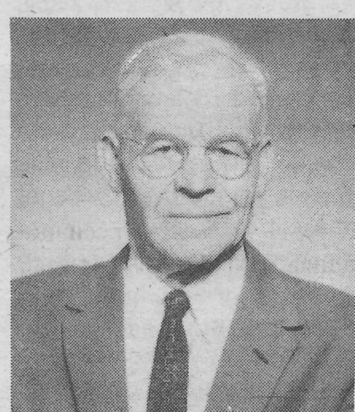

Олександра Балайн

Ліна Скігор

Анна Щербань

Володимир і Марія Гаврицькі

Василь Гаврилюк

Андрій Добінський

Володимир Андрейчук

Іва Губіч

Михайло Могила

ПО $75 НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

Дж. і Глорія Ларкин, з Гевлок, Онт., довголітні читачі "ЖіС" і "ЮК", надіслали вітання 75-річчю української прогресивної преси і пожертву на Ювілейний фонд в сумі $75.

Марія Козло з Сейнт Кетеринс, Онт., довголітня членкиня ТОУК, активістка в прогресивному русі, секретарка Прескому, пожертвувала $75 на Ювілейний пресфонд. Вона щиро працює в пресових кампаніях, щедро жертвує на пресовий фонд.

Йосиф Завальніцький з Сейнт Кетеринс, Онт., довголітній читач і будівничий нашої преси, брав активну участь в організаційній діяльності, член пресового комітету, пожертвував $75 на Ювілейний пресфонд.

М. А. Костинюк з Брод Веллей, Ман., довголітній читач і будівничий нашої преси на фармах в Північній Манітобі, надіслав $75 на Ювілейний пресфонд.

Катерина Габ'як з Вільна, Алта., яка з своїм мужем підтримувала і будувала українську прогресивну пресу, високо її цінить, пожертвувала $75 на Ювілейний пресфонд.

Складаємо усім жертводавцям щиру подяку.

ПОЖЕРТВУВАЛА $110 НА ЮВІЛЕЙНИЙ ПРЕСФОНД

Миллі Мельниченко у Васага Біч, Онт. підтримує діяльність ТОУК і української прогресивної преси щедрими пожертвами на Український Робітничий Дім в Торонто,

Миллі Мельниченко

на організаційний фонд ТОУК, на пресовий фонд «Життя і Слова», на видання книжок. З приводу 75-річчя української прогресивної преси вона пожертвувала $110 на Ювілейний пресфонд і відновила свою передплату. Вона жила колись в Торонто, її чоловік Олександр Мельниченко був організаційним активістом. Дякуємо Миллі за пожертву на Ювілейний фонд і бажаємо їй усього доброго.

Степан Іванчук, з Бімсвилл, Онт., з приводу своїх 80-их роковин з дня народження і 75-річчя української прогресивної преси в Канаді пожертвував $80 на Ювілейний пресфонд. Він прибув до Канади в 1926 році, працював на фармах, на залізниці, в шахтах, в шапі (цеху) в Гемилтоні. Обоє з дружиною Катериною щедро підтримують нашу пресу і організації. Вітаємо С. Іванчука з його ювілеєм, бажаємо йому міцного здоров'я й усього доброго.

Іван Бойчук, секр.

Василь Козак, Ст. Кетеринс, Онт., довголітній читач і будівничий преси, пожертвував $80 на Ювілейний пресфонд.

$75 НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД В ПАМ'ЯТЬ ПЕТРА БУРДЕЯ

Марія Бурдей, читачка "Життя і Слова" з Фишер Бренч, Манітоба, надіслала $75 на Ювілейний пресфонд в пам'ять свого чоловіка Петра Бурдея, який був читачем "ЖіС", любив газету. М. Бурдей прислала також $10 на поміщення фото — разом $85. Дякуємо за щедру пожертву.

Як стоїть Ваша передплата на "Життя і Слово"? Коли вона вийшла або задовжена, відновіть її негайно!

Творці нашої історії

СИН ПОКУТТЯ — МИКОЛА ХАРИК

(З приводу дев'ятдесятиріччя)

Український організований робітничо-фермерський рух у Канаді має понад 75-річну славну історію. Творили її шахтарі, залізничники, лісоруби, фермери. З глибокою пошаною ми згадуємо про тих, які вже відійшли від нас, але не забуваємо і тих, які живуть і працюють з нами. До таких належить Микола Харик — 90-річчя якого минуло 16 лютого цього року.

Наш вірний друг і діяч Микола Харик народився на Покутті — в прогресивно-радикальному селі Карлові, Снятинського району, нинішньої Івано-Франківської області.

Вісімнадцятирічним юнаком приїхав він до Канади 1911 року. Поселився у Торонто. І тут він познайомився з прогресивною людиною Іваном Стефаніцьким, який сприяв йому і скерував на соціалістичний шлях, яким він уже йде 70 років, бо ж в 1913 році вступив до Української соціал-демократичної партії Канади.

Свою трудову і організаційно-громадську діяльність він розгорнув саме в Східній Канаді — в таких містах, як Торонто, Гемилтон і, особливо, Велланд, де були сильні відділи УСДП. У Велланді, наприклад, він будував Український робітничий дім, що був одним з перших у Канаді. Він поширював українську прогресивну пресу — зокрема газету «Робочий народ». Селянський син, вигодуваний на чорному хлібі, з малою освітою, він жадібливо прагнув здобути широкі знання про світ і людей. Він читав книжки на різні теми і накопичував потрібні знання, які він згодом вміло передавав іншим, скеровуючи на шлях боротьби за кращий і світліший світ.

З 1920 року він живе у вугільному байсені — в Дромгеллерській долині. Тут його знають, як кажуть, «всі люди». Знають його як розумну людину і красномовця, майстра рубанка, пилки і сокири, як чесного і справедливого. В українській прогресивній громаді він був знаний як промовець, лектор, суфлер, митець. Відіграв він важливу роль в трейд-юніоному русі і боротьбі шахтарів за свої життєві інтереси. Він віддав багато часу для будови Українського робітничого дому у Ньюкестл (передмістя Дромгеллера).

Він любив друковане слово: газету, журнал і книжку. Він мав прекрасну домашню бібліотеку, яка складалася з наукової соціально-економічної (з теорії марксизму-ленінізму), художньої літератури.

Микола Харик великий друг Радянського Союзу. Він цікавився розвитком усіх галузей радянської економіки і культури, соціалістичного будівництва. Рішучо відбивав вигадки і наклепи на першу у світі робітничо-селянську соціалістичну державу.

Познайомився я з Миколою Хариком у Келгарі в 1929 році — 54 роки тому. І відбулося це знайомство в Українському народному домі під час мітингу, який скликали націоналісти, щоб чорнити радянську владу на Україні. Промовцем був Василь Свистун — адвокат з Вінніпегу. Микола Харик своїми розумними і логічними запитаннями ставив промовця в тупик. З того часу наша дружба і співпраця ніколи не порушувалася — видержала випробування і сьогодні вона міцна і тривала.

На жаль, Микола Харик не міг відзначити в колі своїх друзів своє 90-річчя. Відвідав я його за два дні після ювілейної дати — 18 лютого. Він прикутий до ліжка станом свого здоров'я. Однак його пам'ять свіжа і він висловлює свої думки розумно і логічно.

Прибув я до його господи, щоб побажати йому всього найкращого від Албертійського Провінціального Комітету Товариства об'єднаних українських канадців, і від себе та своєї сім'ї.

Він сказав, що хоч через стан здоров'я, послаблений зір не може брати активної участі в організаційній діяльності, але не піддається недузі і уважно слідкує за боротьбою в обороні миру, за врятування людства від ядерної катастрофи.

Микола Харик високо цінить український прогресивний рух у Канаді, якому він віддав багато років свого життя, але гордо згадує і про своє село Карлів, яке дало видатного громадського діяча-селянина Івана Сандуляка, який був послом віденського сейму. Багато вихідців з Карлова відіграли важливу роль у трейд-юніоному русі албертійських шахтарів і в українських прогресивних організаціях. З пошаною він говорить про свого односельчанина-друга Юрія Івасюка — шахтаря з Гилкрест.

З приводу свого 90-річчя, яке він скромно відзначив у своїй хаті разом з дружиною, подарував на «Життя і слово» 90 доларів у його 75-річне існування. Микола Харик жалує, що він через стан здоров'я не міг взяти активної участі в пресовій кампанії, бо він завжди, щороку, сам жертвував і збирав від інших пресовий фонд для своєї газети.

Але він дуже радо і задоволено висловився про своїх друзів Івана Кушніра і Розалію Винничук, які успішно провели ювілейну пресову кампанію на «Життя і слово» та «Юкрейніан кенейдіан», як також і на мир, зібравши понад 1,000 доларів.

Микола Харик зробив свій вклад у Дитячу оселю ТОУК в Силван Лейк, подарувавши 1,000 доларів в «Трост фонд», допомагав оселі фізично, як здібний майстер.

Він ніколи не проминув провінціальні з'їзди наших організацій, виступав активно в дискусіях, вносив багато розумних пропозицій і висловлював конструктивні думки. Багато років був секретарем відділу ТОУК в Ньюкестл-Дромгеллер, був членом різних комітетів. Ніколи не нарікав на втому — точно і совісно виконував організаційні обов'язки.

Він широко відомий серед жителів-шахтарів Дромгеллера, Роздейла, Вейна, Іст Кулі, знають його люди і в Келгарі, дехто ще пам'ятає і у Велланді. Він належить до тих, що проорював перші борозни на організаційно-громадській ниві українських поселенців у Канаді.

Постійно ділився з іншими своїм досвідом, який у нього був багатий, бо все своє життя у Канаді був зв'язаний з боротьбою проти війни, за міцний мир, проти визиску, за соціальну справедливість.

Історія його життя — це світла сторінка історії українського прогресивного руху в Канаді. Честь і слава йому!

Від імені Албертійського Провінціального Комітету Товариства об'єднаних українських канадців, від Екзекутиви «Трост фонду», від всіх його членів вітаємо Миколу Харика з його 90-річчям, бажаємо йому відзискати здоров'я, повернутися до активної організаційно-громадської діяльності. Вітаємо і його дружину, яка завжди біля нього, допомагає у видужанні, як також бере участь в організаційно-громадській праці.

Микола АЛЕКСІЄВИЧ,
голова Албертійського Провкому ТОУК.

Сільські новобудови України

Будівельний майданчик є характерною прикметою сьогодення села України. Зводяться тваринницькі приміщення і адміністративні будинки, школи і заклади культури, магазини і будинки побуту, житло і дитячі дошкільні комплекси. Обсяг робіт при цьому неухильно зростає. Лише підрозділи Міністерства сільського будівництва за 1976-1981 роки здали в експлуатацію близько 6 тисяч об'єктів — майже стільки, скільки за дві попередні п'ятирічки. Серед них високомеханізовані тваринницькі комплекси «Росія» та «Чапаєвський», птахофабрики «Зоря», «Донецька» та «Роздольненська», кілька великих елеваторів і комбікормових заводів, Київський і Івано-Франківський млини.

Небачений раніше розмах сільського будівництва на Україні викликаний великими соціально-економічними змінами, які відбуваються після рішень березневого Пленуму ЦК КПРС (1965 р.). На ньому було визначено головні напрямки аграрної політики Комуністичної партії на сучасному етапі. Сільське будівництво, зокрема, за цей період в республіці виросло у велику галузь народного господарства. Вартість основних фондів нашого міністерства, наприклад, лише за дві минулі п'ятирічки збільшилась майже втроє.

Основний напрямок розвитку виробничо-технічної бази міністерства — створення великих сільських будівельних і домобудівних комбінатів, де в єдиному технологічному потоці об'єднано виготовлення конструкцій, поставка їх у комплектах на будівельні майданчики і монтаж. Запрацювали Березанський і Новокаховський, Миргородський, Мелітопольський, Коростишівський, Ворошиловградський, Одеський та Миколаївський будівельні комбінати тощо. Їх внесок у сільське будівництво усе відчутніший.

Нарощуються потужності по великопанельному будівництву в Львівській та Харківській областях, виготовленню великих блоків з легких бетонів на Дніпропетровщині, Черкащині, Донеччині, Вінниччині. У найближчі роки такі підприємства з'являться ще у ряді областей республіки.

Та чи не позначиться нарощування потужностей будівельної індустрії на вигляді сіл, чи не будуть вони на одне лице, невиразними з архітектурної точки зору? Аж ніяк ні.

Завітаймо у село Кам'янки Тернопільської області, перебудова якого завершується. Тут одночасно реконструюються виробничі об'єкти, ведеться забудова громадського центру, зводиться житло. Особлива увага приділяється тут формуванню архітектурних ансамблів. Кожна споруда, кожна вулиця має своє обличчя, як і село в цілому. Архітектори вдало використали при розробці плану перебудови народні традиції, ландшафтні особливості місцевості. Нинішні Кам'янки усе чіткіше набувають рис невеликого міста з усіма його перевагами перед селом, але з органічним поєднанням їх з принадами села.

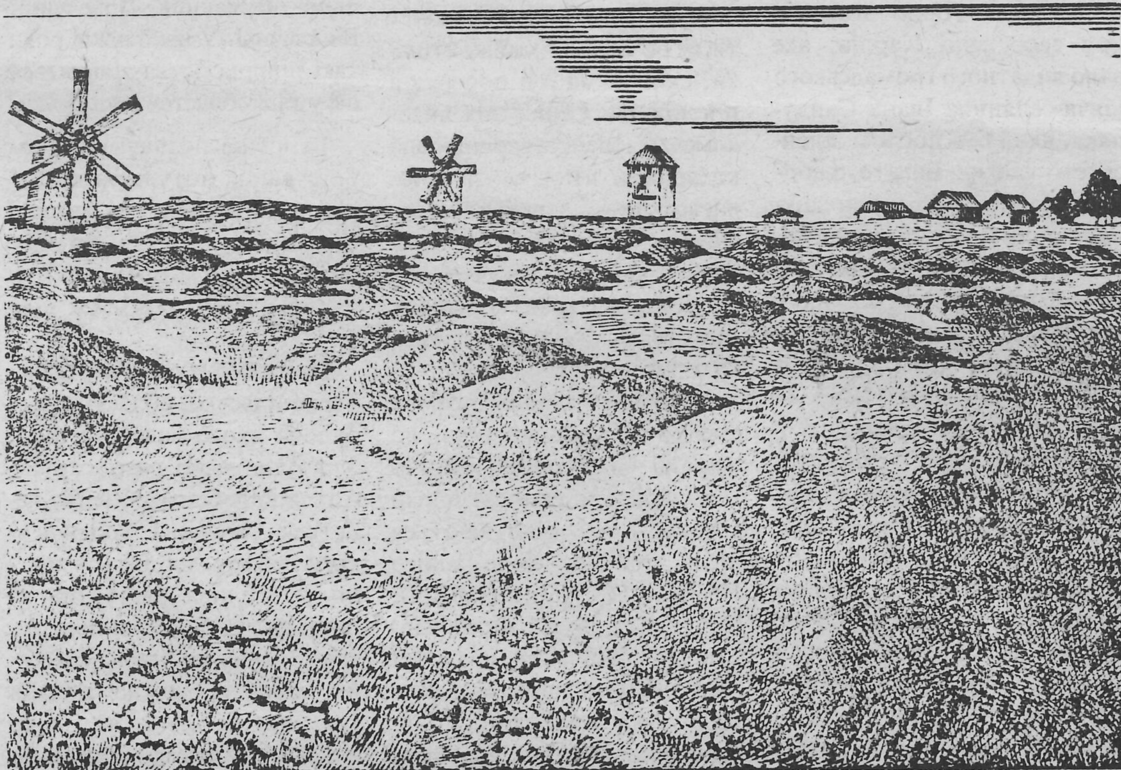
Основним типом сільського житлового будинку залишається у республіці присадибний будинок із збільшеною загальною площею від тих, які зводилися 10-15 років тому. У ньому чітко виявлені житлова та господарська зони. Будинок має від двох до шести кімнат. Архітектори запропонували на вибір 89 проектів будинків для різних регіонів республіки, тож кожен може вибрати те, що йому найбільше підходить. Загальним є прагнення максимально наблизити умови праці і відпочинку сільських мешканців до умов праці і відпочинку городян. Водночас зі створенням міських побутових умов (каналізація, централізоване опалення, газифікація тощо) враховано і специфіку села: є підсобні приміщення, велика веранда, господарські будівлі, гараж та інше.

Вартість такого будинку з цегли від 9.5 тисячі до 16 тисяч карбованців. Замовником виступає колгосп чи радгосп, а мешканець села отримує вже ключі від будинку.

(Докінчення на 15-ій стор.)

ЗАГАДКИ КУРГАНІВ СЕЛА ЛИПОВЕ

На правому березі невеликої, але швидкої річки Ромен, посеред сучасного села Липове, що на півдні Чернігівщини, стоїть велика група курганів. Своїми розмірами (кілька тисяч насипів), вона привертала увагу багатьох дослідників, починаючи ще з минулого сторіччя.

У результаті розкопок виявилось, що кургани були насипані слов'янськими населеннями за часів Давньоруської держави. Найдавніші комплекси датуються археологічними знахідками на рубежі X—XI століть, тобто за князювання Володимира Святославовича та його сина Ярослава Мудрого. Найпізніші кургани були насипані в XII столітті. З цього можна зробити висновок, що кладовище використовувалось протягом двох століть. Померлих ховали в грунтових ямах, а зверху насипали курган. Археологічні знахідки нічим не відрізняються від матеріалів з інших некрополів цього часу — прикраси, уламки, посуду, фрагменти одягу, залізні ножики тощо. Здавалося б, — могильник як могильник.

Але є в Липовських курганах загадка, що не дозволяє поставити їх в один ряд з іншими кладовищами X—XIII сторіч. Це — їх кількість. В кінці XIX — на початку XX століття дослідники нараховували в Липовому до п'яти тисяч насипів. Та й зараз їх не одна тисяча. Хто ж залишив таку велику кількість курганів? За письмовими джерелами в цьому районі не відомий якийсь значний населений пункт. Літописне місто Ромен розміщувалося на території сучасного міста за 60 кілометрів від Липового і саме там знайдені археологічні матеріали часів Київської Русі. Недалеко від могильника є залишки земляних укріплень, але городище таке мале (90 метрів у діаметрі), що й мови не може бути про те, щоб його жителі могли протягом двох століть ховати таку кількість людей. Вірніше всього, що основна маса населення проживала не за валами городища, а на відкритих поселеннях біля укріплень.

Але ж чому в цьому давньоруському населенному пункті, яких було безліч по всій Русі, проживала така кількість людей? Що примушувало їх тягнутися саме сюди? Чому вони залишили це місце в XII столітті? Нині говорити про це важко. Можливо, поселенння на місці сучасного Липового було якимось перевалочним пунктом на торговому шляху між Руссю і мусульманськими країнами Сходу (відрізок його проходив через верхів'я Ворскла, Псла і Сули, притокою якої була річка Ромен). Також можливо, що Липове було місцем збору поборів з населення цього району Давньоруської держави. Відповідь на поставлені запитання дадуть майбутні роботи експедиції інституту археології Академії наук УРСР.

Поки що можна тільки відзначити, що молода держава східних слов'ян тримала під постійним контролем життя цього пункту. Це видно хоча б з того, що розвиток похованої обрядності на Липовському некрополі за часом має прямі аналогії з могилами Чернігова — політичного і економічного центру Дніпровського Лівобережжя. І в Чернігові, і в Липовому зразу після офіційного прийняття нової релігії — християнства в кінці X століття в могили майже перестають класти поховальний інвентар, зникає обряд кремації мертвих... Як відзначав академік Б. Рибаков, церква мирилася на перших порах з невеликими курганними насипами, що в якійсь мірі нагадували надмогильні горбики християнських захоронень, але в інших деталях обрядності велась непримиренна боротьба між язичеством та християнством. Усі ці заходи, звичайно, церковнослужителі могли провести їх тільки при підтримці і допомозі властей, військової сили. Саме так було у Чернігові.

Майбутні археологічні дослідження, без сумніву, будуть цікавими. Вони розв'яжуть загадки, поставлені перед науковцями археологічним комплексом в селі Липове, дадуть можливість краще уявити собі історичну ситуацію, що склалася в цьому районі в X—XII століттях.

Олександр МОЦЯ,
науковий співробітник
Інституту археології
АН УРСР.

УКРАЇНКИ! Вступайте в ряди своєї культурно-освітньої організації — Товариства Об'єднаних Українських Канадців.

Фільм про Софію Крушельницьку

На вулицях Львова, якими майже століття тому ходила Соломія Крушельницька, кінематографісти Київської студії імені О. П. Довженка встановили апаратуру, шоб у майбутньому фільмі "Повернення Баттерфляй" розповісти про видатну українську співачку. Стрічку знімає режисер Олег Фіалко за сценарієм Валерії Врублевської.

Із стародавнім містом зв'язано багато біографії співачки, яка завдяки талантові здобула у багатьох країнах світу славу, що не поступається популярності Ф. Шаляпіна, Е. Карузо, М. Баттістіні. У Львові вона радісно зустріла 1939 рік, ознаменований возз'єднанням Західної України в єдиній Радянській державі, гаряче вітала відкриття українського оперного театру, тут стала професором консерваторії імені М. В. Лисенка і виховала цілу плеяду відомих вокалістів.

Не забули, не простили

Глухої темної ночі у двері постукали. Ксенія Масловська відчинила.

"Збирайся!" почулося одразу з порога.

— Куди? У мене ж троє близняток-немовлят. Як їх залишу?..

Оунівці вистрелили їй прямо в обличчя. Уже мертву били чобітьми, прикладами.

Серед бандитів був тоді і так званий "Корба" — Степан Олійник. Зрадивши Батьківщину, він восени 1942 року вступив до ОУН—УПА. Був спочатку в сотні убивці "Чорноморця" (Е. Басюка), який закінчив свого часу диверсійну "спеціальгруппе" у гітлерівців. Згодом Олійника перевели до боївки "Якоря" (С. Гордійчука). В той час, коли односельці визволяли від гітлерівських загарбників країни Європи, били фашистів у їх лігві, оунівці позвірячому розправлялися з жінками, дітьми, стариками.

У Грем'ячому і Грозові, Білашові і Малому Дерев'яному, Завидові і Розважі, інших селах Острозького району Ровенської області "Корба" залишив криваві сліди. Стріляв, душив закрутками, вішав, спалював, кидав живими в криниці тих, хто вітав визволителів, прагнув нового життя.

В 1945 році Олійника витягли зі схову, та він приховав найбільші свої злочини. Повернувшись після відбуття покарання, жив у селі Вільбівне, гадаючи, що люди все забули, все простили.

Не забули і не простили. У ході слідства, а потім відкритого судового засідання Олійник повністю визнав себе винним.

Судова колегія у кримінальних справах Ровенського обласного суду засудила Степана Олійника за скоєні злочини до виняткової міри — розстрілу.

Кім ЗАКАЛЮК.
(РАТАУ).

ВСЕ ПРО МИЛО

З історією миловаріння можна ознайомитися в... квартирі харківського юриста Володимира Коваля, який зібрав багаті відомості, що відтворюють становлення цього старовинного ремесла.

Ще римський природознавець Гай Секунд Пліній Старший у книзі "Природної історії" згадував особливий продукт, який одержували з букового попелу і козячого сала стародавні галли. Це і були зачатки того, що тепер прийнято називати милом. Тверді бруски мила вперше одержали в 1424 році в італійському місті Савані.

Довгий час цей гігієнічний засіб вважався розкішшю. Всередині ХУІ століття, наприклад, іспанська королева Ізабелла Кастильська пишалася тим, що милась з милом аж два рази — після народження і перед вінчанням.

У домашньому музеї Володимира Коваля зібрано більше двох тисяч зразків мила і етикеток різних часів і країн.

(РАТАУ).

Хор "Берізка" в Гемилтоні відзначив своє 16-річчя

Гемилтон, Онт. — В неділю 20 лютого в Українському Робітничому Домі хор ТОУК "Берізка" під керівництвом Марії Стефанишин відзначив своє 16-річчя. Авторці цих рядків припала честь бути головою врочистого зібрання місцевих любителів української пісні та гостей з Бімзвилл, Бурлінгтону, Гримзбі та деяких з Торонто.

Голова в своєму вступному слові щиро привітала зібраних і вказала на корисну працю нашого співочого колективу, на старання його керівниці, щоб наш хор існував і проводив свою культурно-мистецьку діяльність. За 16 років, продовжала голова, наш хор виступав багато разів на сцені Українського Робітничого Дому, вшановував піснею і живим словом славних українських поетів, виступав в гемилтонських приютах, в Дондес і Кіченер, на пікініках і фестивалях в Палермо, на відзначенню 100-річчя міста Вінніпегу. Наш хор "Берізка" прославив себе своєю діяльністю, про нього були вірші в "Житті і Слові", приходили поштою привіти з України.

На честь нашої "Берізки" ми посадили білу берізку в парку ім. Шевченка в Палермо. Берізка в парку росте і росте слава нашого хору у виступах з піснею на сценах і естрадах.

Відзначення свого 16-річчя хор "Берізка" відкрив концертну програму піснею "Берізка". Це улюблена наша пісня, якою ми часто відкриваємо концерти, від неї ми й ім'я для хору підібрали: Після цієї, що "в білому вбранні", прийшла милозвучна пісня "Ми підем, де трави похилі", а потім хор скерував свою дію на жартівливу — "Весела'м ся народила". Диригентка хору Марія Стефанишин дала нагоду хорові перепочити, а сама проспівала чарівну пісню "Марічка". Соло вона виконала з великим чуттям.

Потім хор на задоволення слухачів виконав пісню "Карпати" та пісню "Ой сиділа дівчина край віконця".

В нашому хорі майже всі співачки і диригентка — удовиці. Для гумору було зачитано вірш Г. Закшевської "Удовиця". Присутні полюбили, коли є щось веселе.

Голова зачитала уривок вірша Миколи Чачковського, якого він написав до 5-ої річниці нашого хору і помістив у "Житті і Слові" (вірш про нашу "Берізку" був повторений разом з віршами про інші хори в "ЖіС" за 6 березня 1972 року). У вірші сказано, що наш хор захоплює піснею численних слухачів. Між іншим на адресу нашого хору автор вірша стерджує, що

Де хор наш виступи дає,
Там збір мужчин, жінок,
Там пісня наша чарівна
Вплітається в вінок.

Ми вдячні авторові за такі щирі слова. Цей вірш ми зберігаємо як дорогий скарб. Думаємо і в майбутньому його читати на нашій сцені.

Понеслася із сцени мелодія веселої жартівливої пісні "Ой хмариться, дощ буде". Соло виконала К. Бажанська.

Тут було присвячено трохи часу на привіти. Голова заряду відділу ТОУК Н. Підручна вітала наш хор і диригентку з 16-річчям. Від відділу РЗТ виступив з привітом і дарунком для диригентки С. Карлаш. Від клубу літніх громадян вітала хор і його керівницю К. Бажанська, від відділу ФРК — Ф. Ковальчук. Були привіти і від поодиноких людей, які обдаровували хор готівкою на його потреби. Ними були Марія і Елсі Ридз з Бурлінгтону, І. Прокопчук і М. Калуджер з Торонто, Люба Халецька, А. Грабовецька, В. Костинюк, М Пелович, С. Іванчук, М. Шпортан і наш добрий симпатик Гурик.

Тому, що тепер проводиться прескампанія "Юкрейніан Кенейдіан", то ми подарували йому $50 на його пресовий фонд.

Концертна програма продовжалася. Хор на честь бувшої нашої хористки А. Грабовецької (вона не може зараз співати) проспівав чудову пісню "Нічка цікавая, нічка лукавая", а на честь постійних учасників наших концертів Марії і Елсі Ридз пронеслася пісня "Червона рута". Потім хор разом з публікою відспівав пісню "На городі качки крячуть", а заключною піснею хору була пісня з уклоном "Скільки б не співали, а кінчати час".

Вся концертна програма завдяки дбайливій праці диригентки М. Стефанишин і хору пройшла з великим успіхом.

Щиро дякуємо всім учасникам нашого врочистого концерту.

Юлія Лукасевич, кореспондентка.

УКРАЇНКИ! Вступайте в ряди своєї культурно-освітньої організації — Товариства Об'єднаних Українських Канадців.

ПОЖЕРТВУВАВ $80 НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

Едмонтон, Алта. — Член едмонтонських відділів ТОУК і РЗТ, клубу літніх громадян і піонерського хору ім. Шатульського, довголітній читач української прогресивної преси, любитель сценічного мистецтва Стефан Базар вже давненько пожертвував $80 на ювілейний пресовий фонд «Життя і Слова» і склав $20 на відновлення передплати.

Стефан Базар

Тепер, коли ми проводимо прескампанію «Юкрейніан Кенейдіан», наші щирі друзі приєднуються до ювілейної прескампанії, роблять свій вклад за її успішне завершення. Щиро дякуємо їм від Ювілейного Пресового комітету.

Микола Алексієвич, член Ювілейного Пресового комітету.

ЩО Є КРАЩЕ?

Що є краще для народу:
Бомби і гармати,
Чи лікарні, доми гарні
І сад коло хати?

Що є краще для народу:
Дітей в школу слати,
Чи на війну виряджати
Людей мордувати?

Що є краще для народу:
Весь світ зруйнувати,
Чи засісти кругом столу
Й добру раду мати?

Про усе це я питаю,
Ви також питайте
Усіх вчених і невчених,
Попів не минайте.

Іван Петрук.

(Із збірки «Поети Канади». В-во «Радянський письменник». Київ — 1958).

СТАЛИ ЖЕРТВАМИ ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ США

Жертвами застосування Сполученими Штатами Америки хімічної зброї в роки агресії в Індокитаї стали тисячі лаосців. Про це заявив в інтерв'ю в В'єнтьяні заступник міністра охорони здоров'я Лаосу Вандерет Расіпхо.

Всього над країною, сказав він, було розпилено понад 2 мільйони літрів токсичних речовин.

Огляд річних звітних зборів відділу ТОУК у Вест Торонто

Вест Торонто, Онт. — 17 січня відбулися річні збори нашого відділу ТОУК. Збори відкрила заступниця голови заряду М. Гудима. Головувала М. Прокіпчук, секретарювала М. Мігальчук. Перед звітами збори вшанували двох померлих членів у минулому році постанням з місць і хвилиною мовчання.

Фінансова секретарка Д. Мігай здала річний фінансовий звіт. Прибутки становили $9,016, а видатки — $8,893.04. В минулому році, звітувала секретарка, ми перевиконали всі фінансові квоти. Для Канадського Мирового Конгресу ми пожертвували через КВК $200, для Конгресу Канадських Жінок — $70, а на піддержку Комітетові по відзначенню Міжнародного жіночого дня — $25. Після фінансового звіту секретарка здала звіт про стан членства у відділі.

Протокольна секретарка звітувала про те, як проходили у нас засідання заряду і збори членства. На засіданнях планувалася організаційна діяльність відділу, наша участь з Конгресом Канадських жінок і метро відділом у відзначенні Міжнародного жіночого дня. Гарно ми провели День матері. З гарним успіхом ми відзначили 60-річчя Жіночих відділів. В той день ми мали виставку рукоділля і фотознімків з організаційного життя. Промовцем на святі був голова видавництва «Кобзар» Михайло Король, а концертну програму виконали «Сільські музики» під керівництвом Наталі Мохорук. Брали ми участь за посередництвом своїх делегатів у східноканадському з'їзду ТОУК. Делегати (Д. Мігай та І. Бундза) здали звіт на зборах із з'їзду.

В звітах було зазначено, що в пресових кампаніях «ЖіС» і «ЮК» членство нашого відділу взяло активну участь. На користь прескампаній ми готовили на продаж вареники, а також на наші організаційні видатки. Членкині, найбільше М. Прокіпчук, і симпатички доложили багато труду.

Секретарка Пресового комітету Афія Дерев'янчук звітувала, що ювілейна прескампанія «Життя і Слова» пройшла з великим успіхом. Голова Прескому І. Бундза подав до відома, що ми вже почали прескампанію «ЮК».

М. Прокіпчук подала в своєму звіті, що ми в минулому році відбули 17 вечорків, на яких були заслухані лекції на різні теми. Члени відділу і симпатики задоволені з планованих зарядом вечорків. Один раз ми провели випродаж вживаних речей. Гроші з вечорків і випродажу речей пішли на організаційні цілі.

Членкині відділу пошили і виробили різні речі на наш річний базар, прихід з якого призначений на вдержання Українського Робітничого Дому. Ми також передали трохи гарних речей на користь карнавалу Української літньої оселі в Палермо.

П. Спортун, опікунка хворих, передала писемний звіт про наших 9 членів і членкинь, які лікувалися у госпіталях.

Кореспондентка А. Андрейко подала в звіті, що на протязі року написала три дописи до «ЖіС» про організаційну діяльність відділу.

Заступниця голови заряду М. Гудима щиро подякувала всім за активність на різних ділянках і побажала добрих успіхів у новому році. Хворим, сказала вона, бажаємо повороту до здоров'я.

Збори вибрали заряд, контрольну комісію і інших функціонарів.

До заряду увійшли: І. Бундза — голова; М. Гудима — заступниця голови; Д. Мігай — фінансова секретарка; М. Мігальчук — протокольна секретарка; М. Бундза — заступниця протокольної секретарки; І. Магоній, І. Матушак та І. Рисик — радні.

Контрольна комісія: Дж. Завербна, М. Матушак і М. Мельник.

Кореспондентка — А. Андрейко.

Господині кухні — М. Магоній і А. Крачковська.

Огляд з річних зборів занотувала і до газети подала **М. Мігальчук.**

У ГРЕЦІЇ З'ЯВИЛИСЯ ЗАГСИ

До цього часу одружитись в Греції можна було тільки в церкві, без церковного благословення шлюб вважався недійсним. Тепер парламент затвердив новий закон, за яким цивільний шлюб має такі самі юридичні права, як і церковний. Нині жених і наречена самі можуть обрати той, який їм більше до вподоби. За новим законом юридично правомочними вважаються також шлюби, зареєстровані у закордонних загсах. Новий закон викликав жваву полеміку в колах духовенства грецької ортодоксальної церкви; багато хто з церковників залишився при своїй думці: мовляв, цивільний шлюб «несе розпусту і подружні зради».

ПАМ'ЯТІ НИКОЛИ МЕЛЬНИКА

Тондер Бей, Онт. — 26 листопада 1982 року помер внаслідок серцевої недуги на 82-му році життя довголітній діяльний члени ТУРФДім-ТОУК Никола Мельник.

Народився Никола Мельник 1-го липня 1901 року в селі Глиниця Кіцманського району Чернівецької області на Україні. В родині було 6 синів і дві дочки. Між живими залишилися брати Василь (в Тондер Бей), Генник і Філімон та сестра Фівонія Піць на Україні. Сестра Фівонія приїхала в гості до брата з України, але вже не застала його між живими.

Никола Мельник приїхав до Канади 1928 року. Прибув до Форт Вильям. Того ж року став членом ТУРФДім, передплатив «УРВ». Коли члени і симпатики почали будувати Український Робітничий Дім, Никола приєднався до них помагати безплатно. В 1933 році Никола одружився з Анною Чорній. Вони виховали двоє дітей — сина Гриця і дочку Дорис. Посилали їх до української дитячої школи. Гриць замолоду танцював на нашій сцені, а Дорис виступала з мандоліновим оркестром.

Працював Никола вантажником, у лісах, в папірні. В організації був діяльним на різних ділянках. Був він примірним головою шкільного комітету, був активним в Товаристві допомоги Буковині і Бессарабії, в Комітеті допомоги лікарні в Чернівцях, жертвував і збирав пожертви на закупно устаткування до лікарні, жертвував і збирав фонди для Червоного Хреста і на допомогу Радянському Союзові, був членом фільмового комітету, морально і фінансово підтримував «Життя і Слово», збирав і жертвував на організаційний фонд ТОУК, на мировий рух, брав участь в протестних акціях за заборону атомної бомби в 50-их роках.

На початку березня минулого року ми мали труднощі вибрати фінансового секретаря у відділі ТОУК. Никола зголосився добровільно виконувати цей важливий обов'язок. Через 7 місяців він приневолений був зрезигнувати, бо серцева недуга, яка прогресувала, не дозволяла йому виконувати працю секретаря. Через два місяці він помер.

В глибокому смутку залишив Никола дружину Анну, активістку ТОУК, дочку Дорис, сина Гриця в Су Сейнт Мері, невістку Нору, зятя Джана Россі, брата Василя в Тондер Бей, братів Генника і Філімона та сестру Фівонію Піць на Україні, внуків Лені і Келлі Мельників і Браєна Россі.

Похорон відбувся 29 листопада з похоронного заведення Блейке. Промовець Володимир Трилінський висловив глибоке співчуття від ТОУК родині покійного товариша, його односельцям і друзям по праці.

Після похорону відбулися поминки в Українському Робітничому Домі. Дочка Дорис Россі подякувала учасникам похорону, членкиням і симпатичкам за труд в кухні, палберерам за їх останню прислугу і пошанування її батька.

Дружина покійного Анна Мельник подякувала промовцеві В. Трилінському в похоронному заведенні і промовцеві П. Карпішу на цвинтарі. Подякувала жертводавцям на пресовий фонд «ЖіС» (Марія Морей з Джералдтон склала $10, а Джесі Стечишин $5). Сама вона в пошанування свого чоловіка пожертвувала $100 на ювілейний фонд «Життя і Слова» і склала $10 за поміщення посмертної згадки.

Прощай, Николо, навіки! Нехай канадська земля буде тобі легкою пір'їнкою.

Володимир Трилінський.

ТАЙФУН НА ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ

На південь від Мадріда споруджують трубу заввашки 15 метрів. Навколо неї, біля землі, мають створити дах з поліетиленової плівки. Повітря під дахом нагріватиметься сонячними променями і дедалі з більшою швидкістю підніматиметься по трубі вгору. На виході труби швидкість повітря буде такою, що її можна порівняти з тайфуном. «Тайфун» обертатиме турбіну, а вона — генератор, який виробляє електричний струм. Проект незвичайної електростанції створив іспанський інженер Хосе Сапате.

П'ятнадцятиметрова труба — тільки дослідна модель. Для будівництва справжньої електростанції, яка матиме потужність теплової середніх розмірів, потрібна труба висотою 200-250 метрів, територія, вкрита поліетиленом, повинна мати площу у п'ять гектарів.

В ПАМ'ЯТЬ МАРІЇ ПРОЦІВ

Торонто, Онт. — Отримавши з міста Виндзора сумну вістку, що 25 лютого на 75-му році життя померла наша дорога кузинка Марія Проців (з родини Беркошів), ми замість квітів на її могилу жертвуємо в її пам'ять $25 на пресовий фонд «Життя і Слова». Поховано її на цвинтарі у Велланд, коло могил її батька і двох братів. В молодих роках вона була активною в українських прогресивних організаціях.

Чоловікові покійної Миколі, братовій Анні і її сім'ї, двоюрідним братам, сестрам, племінникам та двоюрідним братам і їх сім'ям на Україні в селі Прутівка Снятинського району на Івано-Франківщині висловлюємо наше глибоке співчуття по втраті дорогої Марії.

Спи, дорога Маріє, тихим і вічним сном, нехай канадська земля, на якій ти трудилась понад 60 років, буде тобі легкою.

Дмитро і Анастасія Костинюки.

В ПАМ'ЯТЬ ВАСИЛЯ КОВАЛЮКА

Вернон, Б. К. — 23 березня буде рік, як помер мій дорогий муж, батько дітям, дідусь і прадід онукам і правнукам Василь Ковалюк. Ми тебе, дорогий, згадуємо весь час. І ти залишишся в наших серцях і пам'яті, поки ми будемо жити.

В твою пам'ять, дорогий Василю, жертвую $25 на пресовий фонд "Життя і Слова".

Спи дорогий, тихим сном, нехай канадська земля буде тобі легкою.

Дружина Анна Ковалюк, діти, внуки, правнуки.

В ПАМ'ЯТЬ АНДРІЯ ЛИПКИ

Гемилтон, Онт. — 20 квітня буде два роки, як відійшов від нас на вічний спочинок мій дорогий муж, батько дітям, дід онукам Андрій Липка. Він був для нас добрий і щирий. Часто відвідуємо його могилу. В пошанування його пам'яті жертвуємо $10 на пресфонд «ЮК». Нехай земля, на якій він трудився, буде йому легкою.

Дружина Текля, син, невістка, внуки і рідня на Україні.

УКРАЇНКИ! Вступайте в ряди своєї культурно-освітньої організації — Товариства Об'єднаних Українських Канадців.

Пам'яті Катерини Молитвеник

Факсфорд, Саск. — В понеділок 27 грудня 1982 року померла на невилічиму хворобу рака моя дорога дружина Катерина Молитвеник. Залишила вона у глибокому смутку мене, свого чоловіка, дочок Сусан, Линду і Лесю, зятів Браєна і Ернеста, 5 онуків, братів Івана і Петра Лупічуків та багатьох інших рідних в різних місцевостях.

Катерина Молитвеник (з роду Лупічуків) народилася 24 жовтня 1926 р. в околиці Стронг Майн, 35 миль на північний схід від Принц Алберт. 18-місячною дитиною залишилась вона без матері. Виростала при мачусі, виконувала різну роботу на фармі: доїла корови, вивозила гній на поле, складала снопи в штуки, возила снопи, косила траву на сіно та виконувала іншу чоловічу роботу. Останні 4 роки свого дівування працювала в кухні у санаторії в Принц Алберт.

Прожили ми разом 30 років, виховали трьох дочок. Була вона для мене дуже доброю дружиною. Смерть її — великий удар для мене. 1951 року я поховав першу дружину, яка померла на рака. Одружився вдруге, взяв собі за дружину жінку 19 років молодшу за себе. Думав, що ця вже мене поховає. Та сталося так, що й другу хвороба рак заїла. Прожила вона 56 років. Була спокійної веселої вдачі, доброю хазяйкою, ненавиділа вона бабських пересудів і пліток. Захворіла 1981 року. Возив я її щомісяця до клініки в Саскатуні, там робили все, щоб вбити в зародку рака, але хвороба прогресувала і прийшла смерть. Смерть її для мене — невіджалувана втрата.

Похорон моєї дорогої дружини відбувся 30 грудня з Ривер Парк чапел. Службу відправив священик української православної церкви О. Рибалка. Поховано її на православній частині Савт Гилл цвинтарі. Зійшлись попрощати мою дружину на вічний спочинок близько 300 людей.

Спочивай, моя дорога дружино, на рідній канадській землі, нехай вона буде тобі легшою від пір'я. А я буду оплакувати тебе до своєї кончини.

З цією посмертною згадкою посилаю $60, з цього $30 на пресфонд в пам'five моєї дружини і пережитих 30 років з нею, $10 на поміщення її фото в газеті і $20 на відновлення передплати «ЖіС».

Іван Молитвеник.

Пам'яті Марії Чередник

Торонто, Онт. — Ділимося сумною вісткою, що 27 січня 1983 в госпіталі Ст. Майкл після тяжкої хвороби померла Марія Чередник.

Вона молодою дівчиною виїхала до Канади в 1926 році з села Зборів на Україні. Тяжкі умови життя, що були тоді в західних областях України, заставили її, як і багато інших, залишати рідню і їхати в далекий край в пошуках кращої долі.

Марія була веселої вдачі, енергійна і працьовита, любила товариство. З молодих років брала участь в хорі, також грала ролі в представленнях. Вона одружилась з Олександром Лашкевичем. Та не довго прожили разом — він помер в 1950 році. Марія одружилась вдруге з Петром Чередником.

Прийшла тяжка хвороба, яка знищила здоров'я Марії і вона померла. Вона залишила в глибокому смутку чоловіка Петра Чередника, сестру в Польщі, також дальшу родину в Канаді і на Україні, багато друзів.

Похорон відбувся 31 січня з похоронного заведення Кардинала. Тіло поховано на цвинтарі Проспект коло першого чоловіка. Було багато односельчан і друзів. Прощав покійну священик.

Після похорону відбувся меморіальний обід в ресторані.

Спи спокійним сном, Марія Чередник. Хай канадська земля буде тобі легкою.

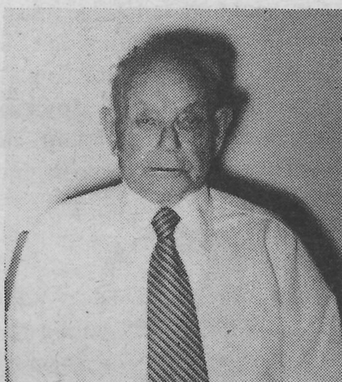
На пошану пам'яті покійної учасники похорону склали пожертви, в тому $55 на газету «Життя і Слово».

Г. Закшевська.

ПАМ'ЯТІ ІВАНА ГЛИВКИ

Летбридж, Алта. — 9 грудня 1982 року помер щирий симпатик наших організацій Іван Гливка. Похорон його відбувся з погребового закладу 14 грудня.

Народився Іван Гливка 27 червня 1888 року в селі Жучка Чернівецької області. До Канади приїхав 17-річним юнаком. Його родичі приїхали до Канади скоріше, як Іван. Вони забрали з собою четверо дітей, а двох синів, Олексу і Івана, залишили, бо не мали подостатком грошей на подорож. Коли заробили, тоді й спровадили синів.

Іван працював 24 роки у вуглевій майні. Потім одружився і почав фармувати в Онтеріо. Коли дружина його захворіла, повернувся до Летбридж. Тут працював 25 років у броварні. В молодих роках захворів на серце, а в старших роках жив з дружиною з малої пенсії. Був у них один син. Дружина померла і син помер, лишилося два онуки. Більше нікого з родини в нього не було. Жив самітно.

Іван Гливка був неписьменним. Через те не був членом наших організацій, ані теж читачем нашої преси. Але був жертвенним на організаційні цілі і на пресовий фонд. Був він нашим добрим симпатиком, і ми були для нього симпатичні. В останніх роках він жив у старечому домі.

Після похорону відбулися в УРДомі поминки, на які покійний за доброї пам'яті залишив $400. Залишив також $50 на пресовий фонд «Життя і Слова», які ми передали до місцевого Пресового комітету.

Спи, дорогий друже, тихим і вічним сном, нехай канадська земля буде тобі легкою.

Ксеня Вітвіцька.

ПОДЯКА ВІД МУЖА

Дякую усім, що надіслали співчуття, цвіти з приводу смерті моєї дружини Марії. Дякую усім за участь в похороні, палберерам за виніс домовини.

Петро Чередник.

Пам'яті Полі Бережанської

Торонто, Онт. — 15 січня ц. р. померла на 80-му році життя Полі Бережанська внаслідок тривалої серцевої недуги. Залишила у великому смутку двох дочок — Стеллу Савку і Ольгу Мурден з Джоджтавн. Онт., зятів, 6 онуків 7 правнуків, племінників, друзів, членів ТОУК і РЗТ в Торонто. Народилася Полі Бережанська 19 березня 1902 року в бідній сім'ї у селі Лощиця Борщівського району Тернопільської області. Батько виїхав до Канади 1903 року, а 1909 року спровадив до Канади свою сім'ю. Поселилися на гомстеді поблизу Вінніпеґ Біч в Манітобі. Умови для нових поселенців були дуже тяжкі. Школи не було. Батько сам трохи навчав дітей читати і писати.

На 14-му році життя Полі виїхала до Вінніпеґу, де стала до праці в ресторані. В 19 років життя вийшла заміж за вдівця Івана Чорнія, в якого було двоє дітей. До року в них народилася дочка Стелла. В 1920 році вони переїхали до Торонто. Тут Полі теж стала до праці в ресторані. В 1921 році вона із своїм Іваном вступила в ряди Товариства "Злука". В 1922 році Полі стала членкинею новозорганізованого відділу Жінсекції СУРД. Коли в 1926 році будувався УРДім на вулиці Бетгорст, Чорнії мешкали поруч будови. Полі дуже багато допомагала в готуванні їжі для робітників коло цієї будови. Коли в 1927 році відкривсь УРДім, в Чорніїв народилася ще одна дочка — Ольга.

Доля життя мінялася з різними труднощами. Ставши вдовою, Полі вдруге одружилася з Іваном Бережанським. На життєвому шляху зустрічалися різні недуги. Активної праці в організації не могла брати, але співпрацювала з членами і членикнями відділів ТОУК і РЗТ в Іст Торонто (поки вони там існували). Бажанням покійної було, щоб її дочки поховали по-організаційному. Тому вона зложила пожертви для жіночого відділу ТОУК і жіночого хору "Гагілка"— щоб він заспівав на її похороні.

Похорон покійної відбувся 19 січня з похоронного заведення Кардинала на вулиці Аннет при великій участі родини, друзів і членів. Ввечері 18 січня співав хор "Гагілка", а в день похорону прощали покійну від організації і хору С. Грибань і Анна Кривичка. Вони висловили співчуття дочкам і всій родині. На цвинтарі Маунт Плезент прощав покійну близький її друг Валтер Маджеський.

Прощай, дорога товаришко, хай канадська земля буде тобі легкою.

Родина покійної пожертвувала $25 на пресовий фонд "Життя і Слова", а по $10, замість квітів, пожертвували: М. Оленюк, А. Дибач і С. Грибань, разом $55 на пресфонд в пам'five Полі Бережанської.

Софія Грибань.

В ПАМ'ЯТЬ БАТЬКІВ — $75 НА ПРЕСФОНД

Едмонтон, Алта. — Сини і дочки вшановують своїх батьків, відмічують їхній труд, виявляють любов і пошану до них, стараються згадати про них в пресових кампаніях. Дочка Йосифа і Марії Павлишинів — Ольга, яка виростала на сцені УРД в Едмонтоні, пожертвувала в їх пам'ять із своїм мужем Володимиром $75 на пресовий фонд «Життя і Слова».

Ольга каже: батько був активним в організації, працював у зарядах і комітетах ТУРФДім, РЗТ і Тодовирназу, виконував обов'язки сценариця разом з Василем Орлецьким. Мама доглядала нас, дівчат, шила нам костюми до виступів у танцювальному гуртку і оркестрі. А ми виступали не тільки на нашій сцені, але їздили з концертами по провінції від Ллойдминстер до Летбридж і до Піс Ривер. Батьки наші наказували, щоб ми були чемні. Я і мої сестри не забуваємо батьківських слів — вони для нас дорогі.

Вічна пам'ять Йосифові і Марії Павлишинам!

Микола Алексієвич.

Пожертви на добродійні цілі

НА МУЗЕЙ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

З заповіту **Пилипа Марущака** з Торонто вплинуло $3,000.

В пам'ять **Степана Гусака** з Келгарі дружина його пожертвувала $100.

Антон Цитульський з Венкувера пожертвував $100.

Щира подяка жертводавцям.

С. Добровольський,
секретар Музею Т. Г. Шевченка.

* * *

НА УКРАЇНСЬКУ ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ

З заповіту **Пилипа Марущака** з Торонто вплинуло $3,000.

В пам'ять **Григорія Пакуша** з Вест Торонто, замість квітів друзі пожертвували $134, а дочка Зоня і родина — $366, разом $500.

Степан і Марія Лялька з Торонто в пам'ять свого сина Володимира, який помер 1976 року, пожертвували $500.

В пам'ять **Петра Гніта,** який помер 25 червня 1964 року в Ошаві, сестри **Марія Крас і Маланія Соломон,** які тепер живуть у Торонто, пожертвували $500.

В пам'ять **А. Гунчіка** з Оквилл — пожертва $10.

Щира подяка жертводавцям.

Комітет Української Дитячої Оселі.

Помер Михайло Туз

Торонто, Онт. — Дня 22 січня 1983 року на 85-му році життя помер Михайло Туз в Торонто і був похоронений на цвинтарі Проспект.

Народився Михайло Туз 1-го листопада 1898 в селі Воловець на Лемківщині. Він походив з бідної селянської родини. За молодих літ служив в австрійській і польській арміях. Після першої світової війни він прибув до Канади в 1928 році і насамперед працював на фармах в Алберті. В 1933 році він спровадив до Канади свою дружину з краю і перебрався жити і працювати у Виндзорі, Онтеріо. При праці він мав нещасливий випадок і втратив руку. З Виндзора він перебрався до Торонто і жив тут аж до смерті. Дружина померла в 1968, і він сам виховував свого сина Василя.

Михайло Туз завжди був членом Карпаторуського товариства і брав участь в його діяльностях. Він був читачем і будівничим прогресивної преси — газет «Карпатська Русь» і «Життя і Слово».

Останню шану йому віддано на похороні 26 січня, де промовляли М. Лукач і М. Тиханич.

В пошані цього хорошого друга на пресовий фонд двох згаданих газет було зібрано по $81.

Від імені Карпаторуського Товариства М. Лукач подякував учасникам і жертводавцям на пресовий фонд.

Михайло Лукач.

Пам'яті Дмитра Дзерика

Венкувер, Б. К. — В суботу 26 грудня помер в Коквитлам (передмістя Венкуквера) на 90-му році життя Дмитро Онуфрійович Дзерик. Помер внаслідок трагічного удару автомобілем, коли 6 грудня переходив вулицю. Залишив він у великому смутку дружину Марію, дочку Лиліян, сина Джимі, невістку Таню, зятя Володимира Стефюка, трьох онуків і багатьох друзів.

Народився Дмитро Дзерик 23 жовтня 1893 року в Джурові Снятинського району Івано-Франківської області. В 1910 році він 16-літнім юнаком виїхав до Канади. В Монтреалі він дістав роботу на залізничній дорозі. В 1912 році прибув до Венкувера. Тут він корчував кущі і пеньки, де тепер знаходиться Стенлі парк. За якийсь час він з одним товаришем перейшов кордон. Працюючи там на кораблях на ріці Міссіссиппі, він дістався до Мексіки. Мексіканська поліція його арештувала і відпровадила до Лос Енджелос. В тому місті він працював 9 років у броварні.

В 1924 році Дмитро з іншими робітниками виїхав на Україну, які біля Дніпропетровська заснували ''Комуну''. Згодом він опинився в рідному селі, яке в той час знаходилося під панською Польщею. Там він в 1929 році одружився з Марією Николюк. Рік пізніше вони виїхали до Канади. Опинилися в майнерській околиці Кардіф, Алта. Тут пережили вони депресію в 30-их роках. Після якогось часу перебралися до Едмонону. В тому місті Дмитро став до праці у "Свифта". В 1942 році родина Дзериків прибула до Венкувера, де Дмитро почав працювати в трачках.

В 1957 році родина Дзериків (четверо душ) виїхала на Україну, до міста Дніпропетровська. Тут Дмитро Онуфрійович став до праці у меблевій фабриці. Працював до 1964 року. Того ж року родина Дзериків повернулася до Канади, осілася на передмісті Венкувера — Коквитлам.

В трагічному випадку на вулиці його дуже побито. Тіло піддано кремації. 29 грудня в УРДомі відбувся меморіальний мітинг. Дочка покійного Лиліян зачитала біографію свого батька і подякувала зібраним, що прийшли вшанувати пам'ять її батька. Микола Савчук прощав покійного від українських прогресивних організацій, а Іван Климчук — від Федерації Російських Канадців. Обидва промовці відмітили вклад Дмитра Дзерика в боротьбі за прогрес і мир в світі. Павліна Бартко попрощала покійного від клубу старших українських громадян і висловила глибоке співчуття його родині.

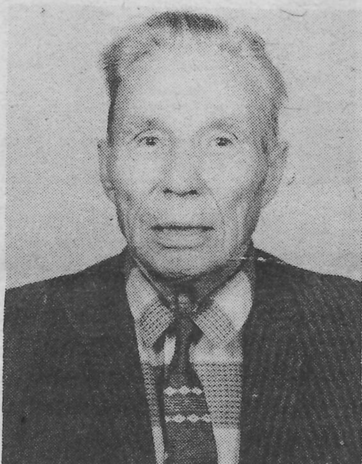
Дмитро і Марія Дзерики в ювілейній прескампанії "Життя і Слова" пожертвували $75 на ювілейний пресфонд, а тепер Марія в пам'ять свого Дмитра пожертвувала $50 на пресфонд "ЖіС".

Прощай, дорогий друже, навіки!

Михайло Кадиляк.

Пам'яті Олекси Денесюка

Мус Джо, Саск. — В неділю 2 січня помер внаслідок хвороби рака мій дорогий чоловік Олекса Денесюк. Залишив він у глибокому смутку мене — свою дружину Єву, двох синів і двох дочок.

Народився Олекса Денесюк 17 вересня 1887 року в селі Жовтневе (колишнє село Шпигенці) Хмельницької області на Україні. В сім'ї було п'ятеро дітей. Олекса ходив до школи, добре вчився і думав піти до гімназії. Навіть вже вчився у гімназії через 7 місяців. Коли ж там довідалися, що він син селянина та ще й бідного, то сказали йому йти додому.

В 1907 році Олекса одружився. Незадовго покликали його до війська. Служив три роки. Загосподаритись не було так на чому і він з часом виїхав до Канади, залишивши в рідному селі дружину, двох дітей і старенького батька. Від 1916 року зв'язки з ними перервалися. В 1922 році отримав листа, що батько і дружина померли. Діти лишилися сиротами. Олекса поробив заходи спровадити їх до Канади. Дочку пустили, а сина затримали. В 1930 році ми одружилися. Я, Єва Франчук, стала його дружиною.

Олекса Денесюк був прогресивною людиною, працював секретарем відділу РЗТ, читав прогресивну пресу, допомагав їй пожертвами на пресфонд. Читав, поки бачив, а потім запитував, що нового пише наша газета. Поки бачив, то написав свою біографію.

Похорон покійного відбувся 7 січня з православної церкви. Священик С. Балевич прочитав панахиду.

В пам'ять мого чоловіка Олекси жертвую $25 на пресовий фонд "Життя і Слова".

Прощай, дорогий Олексо, навіки! Нехай канадська земля буде тобі легкою.

Єва Денесюк.

ВІДРОДЖЕНА З ПОПЕЛУ

Про події сорокарічної давності говорили учасники багатолюдного мітингу-реквієму, що відбувся у Корюківці Чернігівської області. На нього прибули делегації сіл поліського краю, що потерпіли від гітлерівської навали, ветерани партизанського руху.

Рівно 40 років тому за наказом фашистського ката Хойзінгера карателі знищили в нескореній Корюківці сім тисяч мирних жителів, спалили 1,390 будівель. Але ніякі звірячі акції не змогли зупинити прагнення радянських людей віддати всі сили боротьбі з ненависним ворогом. Масштаби народного опору розширювались: тільки за 20 березневих днів 1943 року до складу з'єднання під командуванням прославленого партизанського ватажка М. Попудренка влились сотні нових бійців.

Про подвиги народних месників, про оновлену Корюківку говорили на мітингу колишній перший секретар Чернігівського підпільного обкому партії, двічі Герой Радянського Союзу Олексій Федоров, очевидець трагедії 1943 року О. Мойсеєнко, робітник фабрики технічних паперів С. Малиш, голова Корюківського міськвиконкому М. Сещенко та інші.

До пам'ятника загиблим, біля якого палає Вічний вогонь, були покладені квіти і гірлянда Слави.

(РАТАУ).

В ПАМ'ЯТЬ КАЛИНИ БУРКИ

Келгарі, Алта. — Дня 5 березня померла моя односельчанка Калина Бурка-Якимович. Вона походить з села Залуче Снятинського району Івано-Франківської області. В її пам'ять, замість квітів, посилаю $10 на пресовий фонд «Життя і Слова».

Спи, дорога, тихим і вічним сном.

Олена Дума.

НЕЗГОДИ НА ПЕРЕГОВОРАХ З ІЗРАЇЛЕМ

Ліванський міністр закордонних справ, виступаючи на прес-конференції у Бейруті, вказав на наявність незгод на переговорах з Ізраїлем. Він сказав, що Ліван, як і раніше, наполягає на виведення всіх ізраїльських військ з його території.

Ліван, сказав він, не допустить до створення на своїй землі ізраїльських обсерваційних центрів.

США ПОСИЛЮЮТЬ ТИСК НА ЛІВАНСЬКІ ВЛАСТІ

Один з керівників Національно-патріотичних сил Лівану Мохтен Ібрагім заявив у Бейруті, що Сполучені Штати Америки посилюють тиск на центральні ліванські власті і добиваються від них капітуляції перед зухвалими вимогами Тель-Авіва.

Мохтен Ібрагім підкреслив, що курс американського керівництва становить небезпеку не тільки для Лівану, але й для всього Близького Сходу.

Він попередив, що Ізраїль готується розв'язати агресію в Долині Бекаа і на півночі країни, щоб нав'язати Ліванові і сусіднім арабським державам американо-ізраїльську гегемонію.

На волі перебувають тисячі нацистських злочинців

Представник Головної комісії по розслідуванні гітлерівських злочинів у Польщі заявив, що завдяки потуранню Сполучених Штатів Америки і деяких інших західних країн на волі перебувають тисячі нацистських злочинців.

Виступаючи у Варшаві, він сказав, що в Польщі від рук фашистів загинуло понад 6 мільйонів поляків, а також близько двох з половиною мільйона людей в інших країнах Європи.

Багато злочинців, винних у їх знищенні, знайшли притулок у Сполучених Штатах Америки та в інших країнах Заходу.

Сільські новобудови України

(Докінчення з 9-ої стор.)

Він виплачує державі половину вартості усіх споруд протягом 15 років — решту витрат бере на себе господарство.

Концентрація сільськогосподарського виробництва, організація агропромислових комплексів і міжгосподарських об'єднань, що прискорили розвиток продуктивних сил на селі, і надалі позитивно впливатимуть на перебудову і благоустрій села. Новий імпульс цій важливій справі дав травневий Пленум ЦК КПРС, на якому прийнято Продовольчу програму СРСР. Нею передбачено вести на селі будівництво житла, дитячих дошкільних закладів, будинків культури, клубів, бібліотек та інших об'єктів випереджаючими темпами.

Перші кроки вже зроблено: у нинішньому році питома вага цих об'єктів у загальному обсязі робіт збільшилась. Надалі обсяг капіталовкладень у сільське будівництво зростатиме. Значить і села на Україні рік у рік гарнішатимуть, у них буде створено максимум зручностей для їх мешканців.

Валерій ЧЕРЕП,
міністр сільського будівництва Української РСР
(РАТАУ).

ОСУДИЛИ ВОРОЖІ ДІЇ ПРОТИ АФГАНСІТАНУ

Старійшини і вожді різних племен провінції Менгарха рішучо осудили ворожі дії контрреволюції проти Афганістану, повідомляє агентство БАХТАР.

В Наджірджі на традиційних зборах вони висловили готовність боротися проти банд, що проникають в Афганістан з території Пакистану.

США ЗБІЛЬШУЮТЬ ДОПОМОГУ РЕАКЦІЇ В САЛЬВАДОРІ

Адміністрація Рейгена має намір подати сальвадорському режимові додаткову воєнну допомогу на суму 60 мільйонів доларів. Про це повідомило з Вашингтона агентство Франс Пресс.

У поточному фінансовому році реакційному режимові в Сальвадорі вже було виділено 26 мільйонів доларів на закупівлю американської зброї. Але ці кошти виявилися недостатніми внаслідок відчутних втрат у боях проти патріотичних сил.

ПРОДОВЖИВ СТРОК НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ В ЧІЛІ

Диктаторський режим Піночета продовжив на невизначений строк надзвичайний стан у Чілі, повідомило агентство Франс Пресс. Цей захід режим мотивує «загрозою національній безпеці», який він добачає у зростаючому в країні русі проти диктатури, за відновлення демократії.

В умовах «надзвичайного стану» чілійський народ живе вже майже десять років, з того моменту, коли військова проамериканська хунта повалила уряд Народної єдності.

ЗЕМЛЕТРУС В ТАДЖИКИСТАНІ

У Таджикистані (Середня Азія) в суботу 26 лютого стався землетрус. Епіцентр його знаходився за 180 кілометрів на північний схід від Душанбе — столиці Таджицької РСР. Там сила поштовху досягала 6-7 балів. В районі епіцентру потерпіли жилі та адміністративні будинки. Жертв нема.

ЩО, ДЕ І КОЛИ...

Торонто. — Місячні збори відділу РЗТ відбудуться у вівторок 29 березня о год. 1.30 пополудні в Українському Робітничому Домі, 300 Бетгорст вул. Буде даний фінансовий звіт і звіт з базару. Закликаємо усіх членів і членкинь прибути.

Заряд.

БАЗАР В ТОРОНТО

В неділю 27 березня від 1-ої год. пополудні в Українському Робітничому Домі в Торонто, 300 Бетгорст, відбудеться БАЗАР для підтримки робітничої газети «Кенейдіан Трибюн». Розігравка на кольоровий телевізор, для якої поширюються квитки по $1.00 за один. Після базару — забава від 6-ої до 8-ої год. вечора. Запрошується усіх. Приходіть громадно!

Торонто, Онт. — Повідомляємо членкинь жіночого відділу ТОУК в Торонто, що чергові місячні збори нашого відділу відбудуться у вівторок 12 квітня в УРДомі на вулиці Бетгорст. Початок зборів о годині 1.30 пополудні. Закликаємо всіх взяти участь в цих зборах.

Заряд.

Торонто, Онт. — Повідомляємо, що місячні збори членів чоловічого відділу ТОУК в Торонто відбудуться у вівторок 12 квітня від години 1.30 пополудні в УРД, 300 Бетгорст стріті. Обов'язок кожного члена брати участь у зборах свого відділу.

Заряд.

Увага, Едмонтон і околиці!

Старанням мистецьких колективів при відділах ТОУК в Едмонтоні відбудеться —

Концерт «Трембіта»

в неділю 24 квітня
о годині 2-ій пополудні
в аудиторіумі
Victoria Composite High School,
Kingsway & 101 Street

Виступить понад 300 митців!

ПІСНІ — МУЗИКА — ТАНЦІ.

Виступи хорів, оркестру і танцювальних груп.
Виступ молодих учасників Школи народних танців — понад 100 дітей.

Замовляйте квитки наперед, бо місця обмежені. Не чекайте до останнього дня.

Приїжджайте громадно на цей гарний, багатий концерт!

СІЛЬСЬКА ШКОЛА МИСТЕЦТВ

У селищі Правда Первомайського району Харківської області для дітей трудівників місцевого радгоспу відкрито школу мистецтв.

У навчальному розкладі — заняття з музики, співів, хореографії. Викладають тут педагоги з вищою освітою. А програму навчання дітей розробили в Харківському інституті культури. Найбільш обдарованих випускників радгосп направить потім своїми стипендіатами у мистецькі вузи й училища.

— Створення такої школи було передбачене планом соціально-економічного розвитку нашого господарства, — розповідає директор радгоспу А. Сорока. — Ставимо за мету прищепити дітям любов не тільки до землі, а й до художньої творчості, виховувати їх всебічно розвиненими.

(РАТАУ).

ВЕЛИКА ПРОГРАМА ЖИТЛОБУДІВНИЦТВА В СРСР

Газета «Правда» повідомила, що забезпечення всіх радянських громадян упорядкованим житлом, лишається найважливішим соціальним завданням поточного п'ятиріччя.

За перших два роки п'ятирічки новосілля відсвяткували близько 20 мільйонів чоловік.

Одначе «Правда» піддала критиці ряд міністерств і відомств за серйозні недоліки в здійсненні будівельної програми.

Як стоїть Ваша передплата на "Життя і Слово"? Коли вона вийшла або задовжена, відновіть її негайно! Жертвуйте на пресфонд.